

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me
	www.ombudsman.co.me

Broj: 01- 916/24-17
Podgorica, 23.6.2025. godine
MB

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG" br. 42/2011, 32/2014 i 21/17) i člana 41 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 53/14), nakon sprovedenog ispitnog postupka po pritužbi pritvorenog lica XX daje

MIŠLJENJE

I Uvod

1. XX i XX, sestre pritvorenog lica XX podnijele su instituciji Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore pritužbu, u kojoj je u bitnom navedeno: da podnose pritužbu na rad policijskih službenika Odjeljenja bezbjednosti Bar; da je dana 12.11.2024. godine, njihov brat XX lišen slobode zbog vožnje u alkoholisanom stanju; da je nakon dovođenja u Stanicu policije OB Bar, iskočio kroz prozor i uputio se u pravcu stana u kojem živi sa majkom; da su ga policijski službenik (PS) XX i još jedan službenik, za kojeg tvrde da bi ga XX prepoznao, uhvatili na putu do zgrade u kojoj stanuje, ubacili ga u "maricu" i na putu do Stanice ponižavali, vrijeđali i prijetili riječima "sada ćeš da vidiš ko su mafijaši, a ko su kriminalci pi**ice"; da ga je neko od njih dvojice, ne zna tačno ko, jer je u vozilu bio potpuni mrak, udario rukom na lijevu stranu ispod slabinskog dijela; da su ga odveli na drugi ili treći sprat zgrade OB Bar, gde je sigurno bilo 10-ak PS; da ga je PS XX uveo u prvu ili drugu kancelariju desno, gledano sa unutrašnjosti stepeništa, gdje je bilo još jedno lice u civilu, kojeg su oslovljavali sa inspektore, te da je još jedno službeno lice bilo pored stola.

Dalje je u obraćanju navedeno: da, kada su mu skinute lisice, PS XX je otvorenim i zatvorenim šakama počeo da mu zadaje udarce u predjelu glave, po potiljačnom dijelu; da mu se pridružio PS u civilu i da su ga obojica udarala po glavi, gdje je primio nekih 30 udaraca; da je počela da mu curi krv iz nosa, te da se našao na podu, na koljenima, štiteći se rukama i tražeći advokata od trećeg lica u civilu koje je stajalo kod stola i koje ga nije niti udaralo, niti vrijeđalo.

Na kraju je navedeno: da kao porodica oštećenog sumnjaju da je XX doživio poniženje, torturu i zlostavljanje od strane PS koji su prekoračili svoja ovlašćenja, posebno imajući u vidu ljekarske izvještaje, te mole Zaštitnika da ispita navode pritužbe i preduzme sve mjere i radnje iz svoje nadležnosti.

1.2. Uz pritužbu su dostavile određenu dokumentaciju i to: izvještaj ljekara specijaliste br. protokola 61484/2024 od 14.11.2024. godine; izvještaj ljekara u Hitnoj medinciskoj pomoći br. protokola 12656; izvještaj ljekara specijaliste br. protokola 20369; izvještaj ljekara specijaliste br. protokola 1950; laboratorijske nalaze od 13.11.2024. godine od 22:41 časova kao i Zapisnik o saslušanju okrivljenog Kri.br. 317/24 sačinjen dana 14.11.2024. godine.

II Postupanje Zaštitnika

2. U cilju utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti za donošenje mišljenja, predstavnici Zaštitnika su dana 10.12.2024. godine, obišli pritvoreno lice XX i obavili povjerljiv razgovor sa istim, u kojem je naveo: da daje saglasnost za postupanje Zaštitnika; da je 12.11.2024. godine, lišen slobode od strane PS OB Bar, zbog vožnje u alkoholisanom stanju; da je doveden u sl. prostorije, nakon čega je iskočio kroz prozor i uputio se ka mjestu stanovanja; da je ispred zgrade u kojoj živi, vidio da se službenici OB Bar već nalaze tu, gdje je bilo službenika i u uniformi i u civilu; da je ušao u susjedni ulaz, kada su ga službenici primijetili gdje su isti ušli i lišili ga slobode; da su upotrijebili sredstva za vezivanje prilikom lišenja slobode; da je smješten u sl. vozilo – maricu, gdje su sa njim sjela još dva PS koja su bila u civilu; da zna ime jednog od njih, dok drugog nije poznavao; da ga je taj kojem zna ime tokom vožnje vrijeđao, psovao i omalovažavao; da ga je isti udario pesnicom u predjelu stomaka; da je po dolasku u OB Bar poveden na drugi sprat, u kancelariju koja se nalazi lijevo od stepenica, druga sa desne strane; da je u toj kancelariji bilo minimum 3 službenika u civilu; da ga je službenik kojem zna ime, po dolasku u kancelariju, vezanog bacio na fotelju i odmah ga udario više puta (po njegovom osjećaju zatvorenim šakama) po tjemenu glave; da ga je u jednom momentu taj službenik udario u predjelu lica oko desnog oka, gdje je imao vidljive povrede; da mu je od udarca potekla krv iz nosa; da je u tom momentu, vjerovatno iz straha, PS stao sa daljim udaranjem; da mu se tada PS unio u facu kada je on ispljuvavao krv iz usta, što je PS shvatio kao pljuvanje njega – službenika, nakon čega su mu dva PS u civilu koja su se nalazila u kancelariji zadali par udaraca u glavu, dok je treći PS sve to gledao; da tog drugog PS koji ga je udario, kojem ne zna ime, opisuje kao punijeg, crne kose, kratko ošišan, višijeg rasta, glatko obrijanog; da je tražio da pozove advokata, ali da mu nije bilo omogućeno; da je garderoba koju je imao na sebi – žuti prsluk i siva trenerka, bila uprljane krvlju; da su ga na silu poveli u toalet kako bi ga umili i oprali mu krv sa lica, što on nije htio jer je tražio da ga svi PS u OB Bar vide krvavog; da su ga, nakon što su ga oprali, predali dežurnoj službi OB Bar; da se sve to dešavalo 12.11.2024. godine oko 16:45 časova, te da je u kontinuitetu do sprovođenja u UIKS 14.11.2024. godine, bio pod nadležnošću PS OB Bar i OB Ulcinj (dok je boravio u prostorijama za zadržavanje u Ulcinju).

Dalje je naveo: da, kada je predat dežurnoj službi, nije imao pravo na telefonski poziv, pravo na advokata niti na ljekarski pregled iako je isti tražio; da mu nije uručen informativni list; da je smješten u jednokrevetnu prostoriju sam, i da je naknadno prebačen u prostoriju u kojoj se nalazilo još dva lica; da je negdje oko 20:30 časova, poveden kod sudije za prekršaje koji je primijetio povrede; da je tom prilikom sudija saopštio da nije dovoljno trijezan kako bi mogao biti saslušan, te da ga dovedu kada se otriježni; da je tek dobio pravo na poziv kada se vratio od sudije za prekršaje, kada je pozvao majku i rekao joj da mu donese hranu i garderobu da se presvuče; da je nedugo zatim u prostorije za zadržavanje ušao PS koji mu je saopštio da zbog manjka kapaciteta mora biti prebačen u Ulcinj u prostorije za zadržavanje; da u Ulcinju nije imao problema i da se PS bili korektni prema njemu; da su ujutru uniformisani PS OB Bar došli po njega kako bi ga povelu kod sudije za prekršaje; da je sve vrijeme bio u prsluku i trenerci koji su bili krvavi; da mu je sudija za prekršaje, nakon saslušanja, rekao da je slobodan, te da će biti obaviješten o konačnoj odluci; da su mu nakon toga isti PS OB Bar koji su ga doveli kod sudije za prekršaje, rekli da ga moraju dovesti u OB Bar i da je lišen slobode, ali mu nijesu rekli razloge lišenja; da su mu dolaskom u OB Bar isti službenici ponudili da ostvari pravo na telefonski poziv; da je kontaktirao majku i saopštio joj da je lišen slobode ponovo, ali da ne zna razlog; da je odmah predat dežurnoj službi i smješten u prostorije za zadržavanje; da su mu oko 14:00 časova saopštili da treba da ide negdje ali nijesu rekli gdje; da su ga iza OB-a sačekala oko 8-ica službenika i saopštili mu da idu da izvrše pretres stana u kojem boravi i da imaju naredbu za isto; da su došli u stan u kojem boravi, gdje je izvršen pretres stana uz prisustvo dva svjedoka; da se tek tada presvukao u čistu garderobu; da nije napisao primjedbe na zapisnik o pretresu stana i drugih prostorija; da je vraćen u prostorije za zadržavanje oko 20:30 časova nakon čega je i poveden kod nadležnog tužioca radi saslušanja kada sazna da je optužen za krivično djelo napad na službeno lice.

Na kraju je naveo: da, kada je vraćen iz ODT-a zatražio je ljekarski pregled, kada je i poveden u Opštu bolnicu u Baru; da su tamo konstatovane povrede; da je sutradan poveden kod sudije za istragu koji mu je odredio pritvor, te da je u Zapisniku o saslušanju kod sudije za istragu naveo da je bio pretučen od strane službenika policije, što je i saopštio nadležnima prilikom prijema u UIKS gdje je sve dokumentovano i gdje je odrađen foto elaborat povreda prilikom prijema.

Tokom razgovora je naglasio da su sigurnosne kamere u OB Bar i OB Ulcinj njega snimile u krvavoj odjeći.

3. U cilju utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti, Zaštitnik je aktom br. 01-916/24-2 od 12.12.2024. godine, zatražio od Uprave policije – Regionalnog centra bezbjednosti Jug da, u skladu sa članom 35 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dostavi detaljno izjašnjenje u odnosu na navode iz pritužbe kao i svu dokumentaciju koja je formirana u OB Bar i OB Ulcinj, a koja se odnosi na podnosioca pritužbe, uključujući Zapisnike o obezbjeđenju lica lišenog slobode/zadržanog lica, knjigu evidencije ulazaka/izlazaka lica iz OB Bar i OB Ulcinj za period od 12.11. do 14.11.2024. godine (dok je lice boravilo u tim prostorijama), evidenciju o licima koja su boravila u prostorijama za zadržavanje u OB Bar u periodu od 12.11. do 14.11.2024. godine, izvještaj o upotrebi sredstava prinude prema podnosiocu pritužbe kao i video snimak sa nadzornih kamera u OB Bar i OB Ulcinj za sve vrijeme pristupanja odnosno boravka podnosioca pritužbe u službenim prostorijama OB Bar i OB Ulcinj.

3.1. Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti, predstavnici Zaštitnika su dana 17.12.2024. godine, obavili razgovor sa načelnikom Regionalnog centra bezbjednosti Jug, povodom formiranog predmeta u instituciji Zaštitnika br. 01-916/24, u vezi sa eventualnim zlostavljanjem podnosioca pritužbe tokom lišenja slobode u Odjeljenju bezbjednosti Bar.

Tokom razgovora načelnik je naveo: da će dostaviti traženo izjašnjenje kao i dokumentaciju povodom konkretnog slučaja; da je upoznat djelimično sa tim slučajem lišenja slobode te da je Unutrašnja kontrola policije, već formirala predmet po prijavi porodice XX, gdje su između ostalog tom Odjeljenju dostavljeni i video materijali koji su već izuzeti.

3.2. Regionalni centar bezbjednosti Jug – Odjeljenje bezbjednosti Bar je dostavilo akt br. 215/24-12993 od 14.1.2025. godine, kojim dostavljaju traženu dokumentaciju kao i informaciju o postupanju PS OB Bar u konkretnom slučaju.

U informaciji o postupanju policijskih službenika OB Bar se u bitnom navodi: da je dana 12.11.2024. godine, u 13:30 časova, u službene prostorije OB Bar pristupilo lice XX, koji je prijavio da je istog dana oko 13:10 časova, sjedio u svoje putničko motorno vozilo, koje je prethodno bilo zaustavljeno na raskršnici; da se u tom trenutku pored njegovog vozila zaustavlja vozilo u kojem su se nalazila dva nepoznata lica, koja izlaze iz vozila i tom prilikom nakon kratkog razgovora dolazi do fizičkog kontakta od strane jednog od ta dva lica koji mu je prišao vozilu, na način što isti zadaje jedan udarac stisnutom pesnicom u predjelu glave, dok je oštećeni sjedio u svom vozilu; da su se navedena lica udaljila nakon toga sa lica mjesta i sa svojim vozilom se udaljili u nepoznatom pravcu; da je prilikom postupanja po predmetnom događaju, oštećeni upućen u prostorije HMP u Baru gdje su mu konstatovane lake tjelesne povrede, te da su preduzimajući mjere i radnje iz predmetnog događaja u cilju pronalaska lica, došli do saznanja da je navjerovatnije izvršilac predmetnog događaja XX i da se kreće PMV sive boje, sa čim su upoznati svi raspoloživi službenici na terenu putem radio veze.

Dalje je navedeno: da u vremenu oko 14:30 časova, su PS u naselju Ilino zaustavili vozilo marke „xx“, sive boje, kojim je upravljalo lice XX, dok se u vozilu sa njim nalazilo još jedno lice; da su nakon kontrole oba lica dovedena u OB Bar bez upotrebe sredstava prinude; da je istom prilikom izvršeno alkotestiranje lica XX za kojeg je utvrđeno da je isti upravljao PMV pod dejstvom alkohola, u koncentraciji od 1,72 promila alkohola u organizmu i da je odbio da se izvrši test na psihoaktivne supstance (PAS); da je shodno navedenom protiv istog pokrenut zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršio prekršaje iz oblasti Zakona o bezbjednosti

saobraćaja na putevima, čime su predložene dalje mjere; da su nakon navedenog PS OB Bar u službene prostorije pokušali obaviti razgovor na okolnosti prethodno pomenutog događaja u kojem je lice XX zadobio tjelesne povrede, ali isti nije želio da sarađuje ni da se izjasni na okolnosti događaja; da je oštećeni prepoznao lice koje ga je napalo i da se radi o licu XX, te da je sa svim predmetnim okolnostima upoznat dežurni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu koji se izjasnio da u predmetnom događaju nema elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po sl. dužnosti, te da je protiv istog podnijeta prijava za pokretanje prekršajnog postupka zbog osnovane sumnje da je izvršio prekršaj iz čl. 10 st.2 Zakona o javnom redu i miru.

Takođe je navedeno: da su PS OB Bar koji obavljaju poslove dežurstva u 14:55 časova, putem radio veze obavijestili da je lice XX, koji se u tom momentu nalazio u prostorijama dežurne službe, dao u bjekstvo na način što je otvorio prozor i iskače kroz njega i pada na betonsku podlogu sa visine oko 2 metra; da nakon toga PS iz Dežurne službe izlaze iz sl. prostorija i daju se u potjeru za njim i izdaju naređenja u više navrata da stane riječima „Stoj policija“ na šta se isti oglašava; da u vremenu do 15:45, PS OB Bar preduzimaju mjere i radnje u cilju lociranja lica XX i da su došli do podatka da se nalazi u ul. 24 novembra; da tom prilikom u ulazu 1A na stepenicama na 6. spratu je zatečen XX koji je bio u sjedećem položaju sa vidnim povredama u predjelu ruku i glave, kao i vidnim tragovima crvene boje nalik na krv po garderobi; da PS koji su prvi došli na navedenu lokaciju, izdaju Naređenje povišenim tonom da ustane i stavi obje ruke iza leđa, što isti i čini, a da nakon toga jedan od službenika prilazi i stavlja sredstva za vezivanje; da je prilikom sprovođenja lica do sl. vozila (marice) isti pružao aktivni otpor u kontinuitetu na način što je pokušavao da se otrgne PS koji su ga sprovodili do vozila, te da, s obzirom da je isti pružao aktivni otpor u kontinuitetu, PS su ušli sa njim u vozilo i bili pored njega radi sprječavanja samopovređivanja i pružanja daljeg otpora.

Dalje se navodi: da dolaskom na parking prostorija OB Bar, isti je dalje sproveden do prostorija koje se nalaze na 1. spratu u kancelariju br. 15, radi preduzimanja daljih mjera i radnji i utvrđivanja okolnosti njegovog bjekstva iz prostorija dežurne službe OB Bar; da na postavljeno pitanje, lice ustaje sa stolice pljuje u pravcu PS OB Bar XX, nakon čega ga udara glavom u predjelu čela i korijena nosa, dok su mu ruke bile vezane službenim liscama, kojom prilikom mu nanosi teške tjelesne povrede; da su PS koji su bili prisutni XX i XX odmah prišli licu XX; da PS XX sa obje ruke hvata njegovu desnu ruku i dovodi ga u bezbjedan položaj, sjedajući ga na stolicu, a nakon navedenog lica nastavlja da pruža aktivan otpor na način da počinje nogama da udara u kancelarijski inventar, pokušava da ustane sa stolice u pravcu PS i udara glavom u ormar; da mu PS XX izdaje upozorenje, a nakon toga i naređenje da prestane na šta se isti oglašava i tom prilikom PS XX prilazi sa njegove lijeve strane i sa obje ruke hvata njegovu lijevu ruku i istog dovodi u bezbjedan položaj sjedajući ga na stolicu; da je lica nakon primjene sredstava prinude prestalo da pruža otpor te da je isti u kancelariju upitan od strane PS da li želi ljekarsku pomoć na šta je izričit bio da ne želi i istu je odbio.

Takođe se navodi: da je isti nakon navedenog sproveden iz kancelarije br. 15 do dežurne službe; da je upoznat sa svojim pravima da nije dužan da izjavi ništa, da ima pravo na advokata, da obavijesti člana porodice ili osobu od povjerenja o lišenju slobode, kao i na ljekarsku pomoć koju je isti odbio; da je nakon preduzetih mjera i radnji isti sproveden u prostorije za zadržavanje OB Bar koje su pokrivene video nadzorom; da je sačinjena sl. zabilješka na okolnosti događaja dok je PS, koji je bio napadnut upućen da sam pođe do prostorija HMP u Baru radi medicinskog pregleda; da je o navedenim okolnostima upoznat državni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru, koji se izjasnio da u predmetnom događaju ima elemenata krivičnog djela „Napad na službeno lice u vršenju službenih dužnosti“ iz čl. 376 st.1 KZCG učinjeno na štetu PS XX i da mu se isti sprovede na dalju nadležnost u zakonskom roku te da je dana 13.11.2024. godine, postupajući po Naredbi Osnovnog suda u Bar, izvršen pretres stana i drugih prostorija koje koristi lice XX, kojom prilikom nijesu pronađeni predmeti koji potiču iz krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po sl. dužnosti i da su istom ispoštovana sva prava koja su zakonom predviđena.

U izjašnjenju se na kraju navodi: da ga PS nijesu omalovažavali, psovali ili vrijeđali na bilo koji način; da su se isti nalazili u službenom vozilu „marici“ iz razloga sprječavanja samopovređivanja lica obzirom na prethodno agresivno stanje koje je pokazivao službenicima prilikom lišenja slobode; da navodi koje je iznio podnosilac pritužbe nijesu tačni; da su povrede koje je lice imalo na sebi primijećene prilikom

pronaska lica, nakon bjekstva iz dežurne službe; da je u navedenoj kancelariji lice provelo nekoliko minuta prije nego što je sproveden u dežurnu službu; da se sve okolnosti mogu utvrditi uvidom u video nadzor sa kamera koje pokrivaju OB Bar te da je licu u dežurnoj službi uručen informativni list čime je lice upoznato sa svojim pravima, a što je isti odbio da potpiše.

3.3. Uz informaciju je dostavljena određena dokumentacija koja je formirana u OB Bar povodom konkretnog slučaja.

3.4. Dana 25.12.2024. godine, ovlašćeni policijski službenik XX, dostavio je instituciji Zaštitnika traženi video materijal.

3.4.1. Zaštitnik je analizirao dostavljene video snimke koji se odnose na konkretnu situaciju. Uvidom u video snimke sa nadzornih kamera iz OB Bar, Zaštitnik zapaža da je, nakon preduzetih mjera i radnji prema podnosiocu pritužbe, isti oko 15:00 časova, sproveden u prostorije dežurne službe; da podnosilac pritužbe, u 15:20 minuta iskače kroz prozor dežurne službe OB Bar, i daje se u bjekstvo; da policijski službenik dežurne službe, koji je imao naočare za vid, iskače kroz isti i daje se u potjeru za podnosiocem pritužbe; da je podnosilac pritužbe, nakon lociranja gdje se nalazi i lišenja slobode, doveden u sl. prostorije sl. vozilom specijalizovanim za prevoz lica lišenih slobode, na parking OB Bar u 16:00 časova; da je lice bilo vezano sredstvima za vezivanje tokom vožnje do OB Bar; da se u dijelu koji je predviđen za lica lišena slobode, nalazio najmanje jedan PS u civilu; da je podnosilac pritužbe, kada je doveden u sl. prostorije OB Bar u 16:01 časova, sproveden kroz zadnji ulaz u iste, sa vezanim rukama sredstvima za vezivanje koja su bila vezana pozadi; da je tom prilikom bio sproveden od strane PS u civilu, koji je obezbjeđivao lice; da podnosilac pritužbe nije imao vidljivih povreda na licu niti da mu je garderoba bila uprljana krvlju; da je sproveden uz stepenice i da su za njim, osim PS koji ga sprovodi, pošla tri službenika u civilu; da tada PS koji ima naočare za vid na glavi iz dežurne službe izlazi na hodnik i gestikulira desnom rukom kao i glavom PS u civilu, *koja gestikulacija se, po mišljenju Zaštitnika, može protumačiti prijetecom prema podnosiocu pritužbe (ovo tim prije jer se radi o istom PS koji se nalazio u dežurnoj službi u momentu bjekstva podnosioca pritužbe i koji se dao u potjeru za istim);* da se uniformisani PS nijesu uputili na sprat; da je podnosilac pritužbe sproveden sa sprata u dežurnu službu u 16:13 časova; da je tom prilikom bio vidno dezorijentisan i da se kretao uz pomoć PS službenika koji ga je sprovodio; da u tom momentu nije bio vezan sredstvima za vezivanje; da su se ista tri PS u civilu, koja su sprovela lice na sprat, nalazila u tom momentu uz podnosioca pritužbe; da je podnosilac pritužbe, nakon toga sproveden u prostorije za zadržavanje od strane uniformisanog PS dežurne službe u pratnji dva PS u civilu; da je podnosiocu pritužbe, u momentu uvođenja u prostorije za zadržavanje, garderoba (prije svega prsluk i dukserica) bila vidno natopljena crvenom tečnošću (pretpostavlja se krvlju), gdje ista garderoba u momentu dovodenja u sl. prostorije nije bila uprljana; da je podnosilac pritužbe, u 20:45 časova, sproveden od strane PS Interventne jedinice, kojom prilikom su mu stavljena sredstva za vezivanje; da je podnosiocu pritužbe i u tom momentu garderoba bila uprljana (natopljena krvlju); da je podnosilac pritužbe vraćen u prostorije za zadržavanje u 21:32 časova, te da je podnosilac pritužbe sproveden u 21:59 časova sproveden u OB Ulcinj, radi daljeg obezbjeđenja lica, u istoj garderobi u kojoj je bio lišen slobode, kojom prilikom su mu bila stavljena sredstva za vezivanje.

3.4.2. Uvidom u video snimke sa nadzornih kamera OB Ulcinj, Zaštitnik zapaža: da je podnosilac pritužbe sproveden u sl. prostorije OB Ulcinj u 22:24 časova (prema vremenu sa nadz. kamera); da je imao sredstva za vezivanje na rukama; da je podnosilac pritužbe smješten u prostorije za zadržavanje u OB Ulcinj, te da je dalje sproveden od strane PS iz OB Ulcinj u 09:09 časova 13.11.2024. godine u istoj garderobi u kojoj je i doveden.

4. Institucija Zaštitnika je aktom br. 01-916/24-3 od 12.12.2024. godine, shodno članu 36 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zatražila od Uprave za izvršenje krivičnih sankcija dostavljanje izjašnjenja o tome da li je, i ako jeste koje radnje preduzeo UIKS u cilju ispitivanja navoda podnosioca pritužbe koje se odnose na to da je da je prilikom prijema u Upravu za izvršenje krivičnih sankcija 14.11.2024. godine, naveo da je bio pretučen od strane službenika Uprave policije – Odjeljenja bezbjednosti Bar; da je to konstatovano u njegovoj pisanoj izjavi prilikom prijema; da su povrede kontatovane prilikom medicinskog pregleda pri prijemu, te da je urađen foto elaborat od strane

medicinskog osoblja istom prilikom, kao i cjelokupnu dokumentaciju koja se odnosi na podnosioca pritužbe, a koja je formirana u UIKS-u.

4.1. Uprava za izvršenje krivičnih sankcija je dostavila akt izjašnjenje UKD- br. 1006/24 od 26.12.2024. godine, u kojem je navedeno: da je rješenjem Osnovnog suda u Baru Kri.br.317/24 od 14.11.2024. godine, licu XX određen pritvor i da je isti istog dana sproveden u Istražni zatvor Podgorica; da je imenovani sproveden sa vidljivim povredama, zbog čega je bez odlaganja pregledan od strane zatvorskog medicinskog osoblja, gdje su mu konstatovane povrede; da je zatim upućen na pregled kod ljekara specijaliste u Urgentni centar KCCG; da je povodom uočenih povreda sačinjena fotodokumentacija i uzeta izjava od pritvorenika XX, te da je o povredama obaviješten načelnik Istražnog zatvora Podgorica, koji je spise predmeta dostavio Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici radi daljeg postupanja.

4.2. Uz izjašnjenje je dostavljena tražena dokumentacija koja je formirana u UIKS-u, povodom konkretnog slučaja.

5. Radi sprovođenja postupka po ovoj pritužbi, Zaštitnik je aktom br. 01-916/24-9 od 18.3.2025. godine, zatražio od Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici, dostavljanje izjašnjenja o tome koje je radnje ODT u Podgorici preduzelo povodom dostavljenih spisa premeta od strane UIKS-a, kao i kopiju dokumentacije koja je tim povodom formirana u ovom tužilaštvu.

5.1. Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici je dostavilo izjašnjenje akt br. Tu. br. 382/25 od 3.4.2025. godine, u kojem je navedeno: da obavještavaju Zaštitnika da su spisi predmeta tog tužilaštva Ktr. Br. 2105/24, formirani prilikom povređivanja pritvorenog lica XX, dostavljeni dana 22.11.2024. godine, Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru kao nadležnom tužilaštvu.

6. Zaštitnik je aktom br. 01-916/24-8 od 18.3.2025. godine, shodno članu 36 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zatražila od Osnovnog državnog tužilaštva u Baru izjašnjenje da li je ODT u Baru formiralo predmet povodom zahtjeva – tužioca XX koji je zatražio dostavljanje ODT-u zapisnik sa glavnog pretresa, kao i medicinsku dokumentaciju koju osumnjičeni posjeduje kod sebe, kako bi se sproveo izviđaj, a vezano za navode koje je osumnjičeni iznio prilikom saslušanja kod sudije za istragu, i ako jeste koje radnje su do sada preduzete u cilju vođenja postupka, kao i kopiju spisa predmeta koji su formirani u ovom tužilaštvu.

6.1. Osnovno državno tužilaštvo u Baru je dostavilo izjašnjenje br. Tu. br. 143/25 od 3.4.2025. godine, u kojem je navedeno: da ODT u Baru, rasporedom poslova ima određenog specijalizovanog državnog tužioca koji postupuje u slučajevima sumnje na zlostavljanje i torturu od strane policijskih službenika; da je odmah formiran predmet posl. oznake Kt.br. 454/24 protiv osumnjičenog XX zbog krivičnog djela zlostavljanje iz čl. 166 a st.2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, a koji je formiran na osnovu zapisnika o saslušanju osumnjičenog XX; da je postupajući tužilac odmah dana 22.11.2024. godine, izvršio uvid u spise ODT Bar, poslovne oznake Kt.br. 449/24 a koji su formirani protiv XX; da je dana 29.11.2024. godine, postupajući državni tužilac donio naredbu da se izvrši vještačenje od strane vještaka medicinske struke o visini i težini, mehanizmu, kao i vremenu nastalih tjelesnih povreda koje je dana 12.11.2024. godine zadobio XX; da je dana 24.12.2024. godine, postupajući tužilac zatražio od UIKS-a dostavljanje original foto dokumentacije sačinjene prilikom pregleda XX koji je obavljen 14.11.2024. godine, u prostorijama UIKS-a kao i eventualnu medicinsku dokumentaciju sačinjenu prilikom prijema XX u UIKS; da je zatraženo od Suda za prekršaje Budva – Odjeljenje u Baru da dostave spise predmeta poslovne oznake PP br. 2698724 koji se vodi protiv XX; da je dana 20.1.2025. godine, po dobijanju medicinske dokumentacije iz UIKS-a, ta medicinska dokumentacija dostavljena vještaku medicinske struke radi izrade nalaza i mišljenja; da je dana 14.2.2025. godine, od strane vještaka dostavljen nalaz i mišljenje a da je dana 26.2.2025. godine, postupajućem tužiocu dostavljen i izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova – Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije P. Br. 74-12/2024, te da je dana 3.3.2025. godine, na zahtjev sudije Osnovnog suda u Baru u predmetu K br. 220/24 traženo dostavljanje spisa predmeta tom sudu i da se ti spisi predmeta nalaze u Osnovnom sudu u Baru, iz kojih razloga nijesu mogli dostaviti kopiju navedenih spisa budući da su dobili informaciju da su

spisi predmeta zajedno sa sudskim spisima po žalbi pošli u Viši sud u Podgorici.

7. Radi sveobuhvatnog vođenja postupka, Zaštitnik je aktom br. 01-916/24-12 od 10.4.2025. godine, od Višeg suda u Podgorici, zatražio dostavljanje izjašnjenja u kojoj fazi se trenutno nalazi postupak po žalbi u konkretnom predmetu, kao i kopiju nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke povodom izvršenog vještačenja u istom.

7.1. Viši sud u Podgorici je dostavio izjašnjenje akt br. IV-1 Su. 75/25 od 25.4.2025. godine, u kojem je navedeno: da obavještavaju Zaštitnika da je Viši sud u Podgorici donio rješenje Kvž.br. 369/25 od 3.4.2025. godine, kojim je odlučivao po žalbi branioca okrivljenog XX, advokata XX izjavljenoj na rješenje Osnovnog suda u Baru Kv.br. 66/25 od 27.2.2025. godine i da je predmet razdužen 11.4.2025. godine te da kako se predmet ne nalazi u Višem sudu u Podgorici, potrebno je obratiti se Osnovnom sudu u Baru radi dostavljanja traženih informacija.

8. Zaštitnik je aktom br. 01-916/24-14 od 5.5.2025. godine, shodno članu 36 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zatražio od Osnovnog suda u Baru dostavljanje izjašnjenja u u roku od 8 dana od dana prijema zahtjeva, u kojoj fazi se trenutno nalazi postupak u konkretnom predmetu, kao i kopiju nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke povodom izvršenog vještačenja u konkretnom predmetu.

8.1. Kako u ostavljenom roku, a ni nakon isteka istog, Osnovni sud u Baru nije dostavio traženo, Zaštitnik je uputio urgenciju – akt br. 01-916/24-15 od 30.5.2025. godine, tražeći dostavljanje traženog bez odlaganja.

8.2. Osnovni sud u Baru je dostavio izjašnjenje V Su br. 328/25 od 11.6.2025. godine, u kojem je navedeno da dostavljaju izjašnjenje sudije XX koja je zadužena predmetom poslovne oznake K.br. 220/24, u kom svojstvu ima okrivljenog XX, zbog krivičnog djela – napad na službeno lice u vršenju službene dužnosti iz čl. 376 st. 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.

8.2.1. U izjašnjenju sudije XX V Su br.328/25 od 2.6.2025. godine, se navodi: da je predmet K.br.220/24 u kojem se sudi XX, zbog krivičnog djela napad na sl. lice u vršenju sl. dužnosti iz čl. 376 st.1 KZ CG trenutno u radu; da je imajući u vidu navode okrivljenog da je nad njim vršeno fizičko nasilje od strane policijskih službenika prilikom lišenja slobode, sud od Uprave policije – OB Bar, zatražio dostavljanje video snimaka koji pokrivaju prostorije tog organa za konkretan vremenski period; da je OB Bar obavijestio sud da ne posjeduju video snimke, jer se isti čuvaju 60 dana, sud se obratio Ministarstvu unutrašnjih poslova- Odjelenju za unutrašnju kontrolu policije u Podgorici, koje je dopisom od 23.5.2025. godine, potvrdio prednje navode, te da je naredni glavni pretres zakazan za 6.6.2025. godine u 12:30 časova za kada je predviđeno okončanje glavnog pretresa.

8.2.1.1. Uz izjašnjenje je dostavljeno i nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke dr XX od 14.2.2025. godine, koji je sačinjen za potrebe predmeta ODT Bar Kt.br.454/24 i nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke dr XX od 25.3.2025. godine koji je sačinjen u predmetu tog suda K.br. 220/24.

III Utvrđene činjenice

9. Na osnovu podnešene pritužbe, dostavljenih izjašnjenja Uprave policije i Uprave za izvršenje krivičnih sankcija kao i uvidom u dostavljenu dokumentacije i video snimke, utvrđeno je:

- da je lice XX, dana 12.11.2024. godine, oko 13:30 časova, pristupio u sl. prostorije OB Bar kako bi podnio prijavu da su ga napala dva lica od kojih mu je jedno lice zadalo udarac stisnutom pesnicom u predjelu glave;
- da je isti upućen u Jedinicu za HMP Bar, radi pregleda u kojem izvještaju br. protokola 12622 je konstatovano, između ostalog, vidljiva prebojenost nosne regije, bolna na dodir kao i ogrebotina u vratnoj regiji od 3 cm i crvenilo;
- da je o konkretnom događaju i spisima predmeta upoznat državni tužilac u ODT-u u Baru, koji

se izjasnio da nema elemenata bića krivičnog djela koje se goni po sl. dužnosti;

- da su operativnim radom službenici OB Bar došli do informacije da je najvjerovatnije izvršilac predmetnog događaja lice XX;
- da je lice XX oko 14:30 časova, lociran u naselju Ilino-opština Bar, kojom prilikom je upravljao motornim vozilom marke "XX";
- da se u vozilu sa licem XX nalazilo još jedno lice;
- da je podnosilac pritužbe XX, zajedno sa licem koje se nalazilo u vozilu, doveden u sl. prostorije OB Bar oko 14:30 časova, zbog sumnje da je napao lice XX;
- da prema podnosiocu pritužbe, kao ni prema suvozaču iz vozila, prilikom dovođenja nijesu upotrebljavana sredstva prinude;
- da je povodom njegovog dovođenja sačinjena sl. zab. na okolnosti dovođenja, od strane PS Stanice kriminalističke policije;
- da podnosiocu pritužbe nijesu saopštena njegova prava kao licu prema kojem se preduzima policijsko ovlašćenje – radnja dovođenja, niti da su sačinjena obavezna pismena kada je primjena tog policijskog ovlašćenja u pitanju, u skladu sa instrukcijom o postupanju policijskih službenika prilikom primjene ovlašćenja dovođenja koja se primjenjuje od 1. jula 2024. godine;
- da podnosilac pritužbe, povodom konkretnog događaja zbog kojeg je prema njemu preduzeta radnja dovođenja, nije želio da se izjasni na okolnosti događaja;
- da nije sačinjen bilo kakav pisani akt o tome da je podnosilac pritužbe odbio da pruži obavještenja;
- da je protiv podnosioca pritužbe, povodom konkretnog događaja podnijet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog sumnje da je počinio prekršaj iz člana 10 st.2 Zakona o javnom redu i miru;
- da je u prostorijama OB Bar, nakon što je podnosilac pritužbe doveden, izvršeno njegovo alkotestiranje, gdje je utvrđeno da je upravljao putničkim motornim vozilom pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 1.72% alkohola i da je isti odbio da se izvrši test na PAS (psihoaktivne supstance);
- da se podnosilac pritužbe nakon alkotestiranja nalazio u dežurnoj službi Odjeljenja bezbjednosti Bar i da isti nije bio obezbijeđen sredstvima za vezivanje;
- da je oko 14:55 časova, podnosilac pritužbe, iskočio kroz prozor dežurne službe OB Bar i dao se u bjekstvo, nakon što je upoznat da će biti lišen slobode zbog prekršaja iz oblasti Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- da je jedan PS, starije životne dobi sa naočarama za vid, iskočio odmah kroz prozor i dao se u potjeru za njim;
- da su svi PS, koji su bili u smjeni, putem radio veze, odmah nakon što je podnosilac pritužbe iskočio, bili obaviješteni da se lice udaljilo iz službene prostorije i da se isti potražuje;
- da je operativnim radom lociran podnosilac pritužbe oko 15:45 časova, u ulazu jedne stambene zgrade;
- da su PS nakon lociranja, ušli u ulaz i istog zatekli na šestom spratu stambene zgrade kako sjedi na stepenicama;
- da je tada PS XX saopštio podnosiocu pritužbe da je policajac i da mu je izdao naređenje da ustane i stavi obje ruke iza leđa, ne legitimisavši se službenom legitimacijom;
- da je lice postupilo po izdatom naređenju, stavivši ruke iza leđa u položaj za vezivanje, nakon čega PS XX upotrijebljava sredstva za vezivanje i obezbjeđuje lice, koje se dalje sprovodi do sl. vozila – marice;
- da su u dijelu službenog vozila, predviđenog za prevoz lica lišenih slobode/zadržanih lica, pored podnosioca pritužbe, ušli PS XX i XX;
- da je u sl. zab. koju su potpisala četiri policijska službenika odnosno XX, XX, XX i XX, koja su zatekla lice u ulazu, navedeno da je lice u tom momentu lice imalo vidljive povrede u predjelu glave i dlanova šaka, da su primijetili i tragove crvene boje, nalik na krv po garderobi, kao i

opisali radnju sprovođenja do sl. vozila i dalje do OB Bar kao i o postupanju prema njemu u službenoj prostoriji - kancelariji;

- da policijski službenik XX nije bio prisutan događajima koji su se dešavali u kancelariji u OB Bar, a kako proističe iz izvještaja o upotrebi sredstava prinude;

- da je u istoj sl. zabilješki navedeno da je lice tokom sprovođenja do sl. vozila pružalo konstantan aktivan otpor, na način što je pokušao da se otrgne iz ruku;

- da su podnosiocu pritužbe, prilikom dovođenja u OB Bar i sprovođenja u kancelariju inspektora, bila stavljena sredstva za vezivanje, na leđa;

- da podnosilac pritužbe, prilikom dovođenja u sl. prostorije nije imao uprljanu garderobu na sebi odnosno sa tragovima krvi;

- da je lice dovedeno u sl. prostorije OB Bar i sprovedeno u kancelariju radi prikupljanja obavještenja;

- da su, kada je lice dovedeno u kancelariju, u istoj bila prisutna tri PS XX, XX i XX;

- da u spisima predmeta ne egzistira dokaz da je podnosilac pritužbe prilikom dovođenja u sl. prostorije obavješten o svojim pravima, niti da su sačinjena obavezna pismena shodno instrukciji o postupanju policijskih službenika prilikom primjene ovlašćenja dovođenja koja se primjenjuje od 1. jula 2024. godine;

- da je u sačinjenoj sl. zabilješki navedeno da je dovedeno lice, odmah nakon što je započeto uzimanje obavještenja od njega, na okolnosti bjekstva iz dežurne službe OB Bar, ustao sa stolice i pljunuo u pravcu PS XX i da nakon par sekundi istom prilazi i udara ga glavom u predjelu čela i korijen nosa, kojom prilikom mu zadaje povrede;

- da je u sl. zabilješki navedeno da je, nakon toga, PS XX prišao licu, i sa obje svoje ruke ga uhvatio za njegovu desnu ruku, napravivši mu polugu na laktu i dovodeći ga u bezbjedan položaj, nakon čega ga sijeda na stolicu gdje lice nastalja da pruža aktivan otpor;

- da je u sl. zab. navedeno da je PS XX dao upozorenje i izdao naređenje da prestane sa pružanjem aktivnog otpora (isti je nogama udarao o inventar kancelarije i udarao glavom u ormar), na šta se lice oglušilo, zbog čega je taj PS istog uhvatio za desnu ruku, upotijebio fizičku snagu, napravio mu polugu na ramenu i istog doveo u bezbjedan položaj sijedajući ga na stolicu nakon čega nije više pružao otpor;

- da je, nakon što je lice lišeno slobode, isto predato dežurnoj službi na dalje obezbjeđivanje, kojom prilikom je lice, pri spuštanju niz stepenice bilo vidno dezorijentisano i kretalo se uz pomoć PS u civilu, koji ga je sprovodio;

- da je podnosilac pritužbe, prilikom sprovođenja od kancelarije do dežurne službe imao vidno uprljanu garderobu na sebi, koja je bila uprljana crvenom bojom nalik na krv;

- da je u sl. zabilješki navedeno, da prije nego što je lice predato dežurnoj službi, istog, više puta upitali da li želi da mu se ukaže med. pomoć, šta je isti izričito odbijao iako je imao vidljive povrede;

- da je garderoba podnosioca pritužbe, prilikom smještanja u prostorije za zadržavanje, bila uprljana krvlju;

- da OB Bar nije dostavio Zaštitniku Zapisnik o obezbjeđenju lica lišenog slobode koji je trebao biti sačinjen nakon što je odmah od strane PS u civilu sproveden u prostorije dežurne službe, iz čega proističe da podnosilac pritužbe nije bilo upoznat sa svojim pravima ni nakon što je predat dežurnoj službi dežurne službi OB Bar;

- da je ljekar u Jedinici za HMP Bar, povodom pregleda PS XX, u izvještaju br. protokola 12628 konstatovao da na mjestu kontakta (čeoni predio i korijen nosa) je vidljivo crvenilo;

- da je o konkretnom događaju upoznat ODT u Baru, DT XX, koji se izjasnio da u predmetnom događaju ima elemenata bića KD "Napad na sl. lice u vršenju sl. dužnosti", te da se isti liši slobode i privede u zakonskom roku u ODT Bar;

- da je podnosilac pritužbe sproveden u 20:45 časova, od strane PS Interventne jedinice kod

dežurog sudije za prekršaje, gdje mu je određeno zadržavanje do 13.11.2024. godine u 09:45 časova, kada je naloženo da se isti dovede;

- da su mu prilikom sprovođenja bila stavljena sredstva za vezivanje i da je podnosilac pritužbe i u tom momentu bio u istoj garderobi koja je bila uprljana (natopljena krvlju);
- da je podnosilac pritužbe vraćen u prostorije za zadržavanje u 21:32 časova, takođe u istoj garderobi u kojoj je i pošao kod sudije za prekršaje;
- da je podnosilac pritužbe sproveden u 21:59 časova u OB Ulcinj, radi daljeg obezbjeđenja lica, zbog prenatrpanosti prostorija za zadržavanje u OB Bar;
- da je podnosilac pritužbe smješten u sl. prostorije OB Ulcinj u 22:24 časova (prema vremenu sa nadzornih kamera);
- da je podnosilac pritužbe dalje sproveden od strane PS iz OB Ulcinj u 09:09 časova 13.11.2024. godine u istoj garderobi u kojoj je i doveden, kod sudije za prekršaje u Baru;
- da je podnosilac pritužbe ponovo lišen slobode 13.11.2024. godine u 10:50 časova, po nalogu tužilaštva, zbog sumnje da je izvršio krivično djelo "Napad na sl. lice u vršenju sl. dužnosti", o čemu je sačinjena sl. zabilješka o lišenju slobode KU: 359/24 od 13.11.2024. godine u kojoj je u istoj konstatovano da nijesu upotrijebljavana sredstva prinude, kada je predat dežurnoj službi OB Bar na dalje obezbjeđenje;
- da je tada u Zapisniku o obezbjeđenju zadržanog lica konstatovano da lice ima krvnih podliva na licu kao i tragova krvi na odjeći;
- da je licu povedeno kod doktora u Opšti bolnicu u Baru 13.11.2024. godine u 21:45 časova;
- da je tom prilikom u izvještaju ljekara u HMP br, protokola 12656 od 13.11.2024. godine u 21:50 časova konstatovano lividna prebojenost desnog oka, otok, sklera crveno prebojena, ogrebotine po donjim i donjim ekstremitetima na obje koljene regije, na potkoljenici, na šakama sa palmarne strane i jedna promjena sa dorzalne, sa lijeve strane grudnog koša hematom promjera 2 cm lividan;
- da je nakon ljekarskog pregleda vraćen u prostorije za zadržavanje u OB Bar;
- da je podnosilac pritužbe 14.11.2024. godine, sproveden do Osnovnog suda u Baru, kada mu je određen pritvor u trajanju od 30 dana;
- da je prilikom saslušanja pred sudijom za istragu, podnosilac pritužbe naveo da je bio maltretiran i tučen od strane PS;
- da je postupajući DT u ODT-u zatražio dostavljanje tog zapisnika kao ljekarskih izvještaja, kako bi se pokrenuo izviđajni postupak;
- da je ODT u Baru, pokrenulo i da sprovodi postupak protiv PS zbog sumnje da je izvršio KD Zlostavljanje na štetu podnosioca pritužbe;
- da je podnosilac pritužbe dana 14.11.2024. godine, sproveden u UIKS, sa vidljivim povredama zbog čega je pregledan od strane zatvorskog medicinskog osoblja, gdje su mu konstatovane povrede, a koji je zatim upućen na pregled kod ljekara specijaliste u KCCG;
- da je povodom uočenih povreda u UIKS-u sačinjena fotodokumentacija i uzeta izjava od podnosioca pritužbe;
- da je zatvorski službenik, povodom prijema podnosioca pritužbe u Istražni zatvor, sačinio sl. zabilješku 14.11.2024. godine, u kojoj je naveo povrede na predjelu desnog oka i lijevog uha hematom kao i nalijevoj nadlaktici na lijevoj strani podpazuha; oguljotine u predjelu dlanova i dva koljena te da je poveden kod med.tehničara radi konstatovanja povreda;
- da je med. tehničar sačinio sl. zabilješku u kojoj su konstatovane povrede: desno oko – hematom; lijevo uho-hematom; lijeva nadlaktica – modrica; lijeva i desna šaka-oguljotina; ispod lijevog pazuha-modrica; desno i lijevo koljeno kao i podkoljenica – oguljotina;
- da je podnosilac pritužbe prilikom prijema u Istražni zatvor sačinio pisanu izjavu u kojoj je naveo da su povrede u predjelu glave nastale od inspektora, a na rukama od pada prilikom bjekstva i na nogama takođe, te da su povrede ispod lijeve ruke u predjelu lijevog koša takođe nastale od torture policije u Baru;

- da je u Izvještaju ljekara specijaliste u KCCG u hirurškoj ambulanti konstatovano, između ostalog, u opisu predjela glave: periorbitalni hematom desno; hematom u predjelu lijeve aurikule i okcipitalno lijevo, dok je u opisu grudnog koša, između ostalog konstatovan hematom u bočnom dijelu lijevog hemitoraksa kao i multihematomi po lijevoj nadlaktici;
- da je o uočenim povredama obaviješten načelnik Istražnog zatvora 15.11.2024. godine, koji je dostavio spise predmeta ODT-u u Podgorici na dalju nadležnost i postupanje;
- da su PS koji su primjenjivali sredstva prinude prema licu, sačinili izvještaje u kojima su opisali događaje kada su pojedinačno primijenili sredstva prinude (XX, XX i XX);
- da je u Izvještaju o upotrebi sredstava prinude PS XX navedeno da je isti upotrijebio sredstva za vezivanje prema podnosiocu pritužbe, u zgradi u kojoj je isti lociran;
- da je u istom izvještaju navedeno da je nakon što je lice locirano, a prije nego što mu je izdao naređenje, istom se usmeno predstavio kao policijski službenik ne pokazavši mu službenu legitimaciju – značku, obzirom da je bio u civilu;
- da je u dijelu izvještaja koji se odnosi na to, "da li su na licu mjesta događaja sredstva prinude upotrebljavali drugi policijski službenici" navedeno "da su PS XX i XX upotrebljavali fizičku snagu", što ne odgovara činjeničnom stanju obzirom da su isti fizičku snagu upotrebljavali u kancelariji u OB Bar, nakon što je podnosilac pritužbe sproveden u isti;
- da je u izvještaju navedeno da lice u tom momentu nije pružali nikakav otpor, što ne korespondira sa sl. zabilješkom od 12.11.2024. godine, koju je između ostalih potpisao i PS XX u kojoj se navodi" da je lice tokom sprovođenja do policijskog vozila, konstantno pružalo aktivan otpor, na način što je pokušalo da se otrgne iz ruku, kako je to navedeno i u informaciji koju je OB Bar dostavio Zaštitniku, kao i da su obzirom da je isti pružao aktivan otpor u kontinuitetu, PS ušli sa njim u dio vozila u kojem se prevoze lica lišena slobode radi sprječavanja samopovređivanja i pružanja daljeg otpora;
- da u izvještaju PS XX nije navedeno na koji način je spriječeno pružanje daljeg otpora tokom sprovođenja podnosioca pritužbe do vozila, obzirom da je isti pokušao da se otrgne, što ukazuje da je morala biti primijenjena fizička snaga prema istom a što povlači dalje i da je morao biti sačinjen izvještaj povodom toga, što u konkretnom slučaju nije učinjeno;
- da je PS XX sačinio Izvještaj o upotrebi sredstava prinude, u kojem je naveo da je u kancelariji OB Bar, primjenjivao fizičku snagu prema podnosiocu pritužbe, te da je nakon što je upotrijebio sredstva prinude, istog sjeo na stolicu, kao i da je lice nastavilo sa pružanjem otpora a što je navedeno i u Izvještaju o upotrebi sredstava prinude PS XX;
- da je PS XX sačinio Izvještaj o upotrebi sredstava prinude, u kojem je između ostalog navedeno, da je podnosilac pritužbe, nakon što ga je PS XX sjeo na stolicu, nastavio sa pružanjem aktivnog otpora na način što je udarao nogama u inventar kancelarije i glavom u orman, na šta ga je on upozorio i nakon toga mu izdao naređenje o koje se lice oglušilo, zbog čega je prišao licu, uhvatio ga za desnu ruku, napravio mu polugu na ramenu i istog doveo u sjedeći položaj i smjestio ga na stolicu;
- da sadržaji izvještaja PS XX i XX ne korespondiraju jedan sa drugim, s obzirom da je u istim navedeno da je PS XX nakon upotrebe sjeo na stolicu podnosioca pritužbe, dok je takođe u Izvještaju PS XX navedeno da je nakon toga on upotrijebio fizičku snagu, doveo lice u sjedeći položaj i sjeo ga na stolicu;
- da ni u jednom od Izvještaja nije navedeno da su upotrebljavana sredstva prinude prema podnosiocu pritužbe, tokom sprovođenja do sl. vozila;
- da je komandir Stanice kriminalističke policije dao Mišljenje da su sredstva prinude koja su upotrebljavali ovi PS opravdana i pravilno upotrijebljena;
- da je u svim Izvještajima naveden identičan sadržaj koji se odnosi na to u kakvom je stanju lice zatečeno, gdje nijesu detaljnije opisane vidljive povrede uočene u predjelu glave;
- da je u Izvještaju o ocjeni zakonitosti upotrebe sredstava prinude, koji je potpisao tadašnji v.d. pomoćnika direktora, kao lice koje je ovlašćeno da cijeni upotrebu istih, navedeno da je

trebalo sačiniti mišljenja pojedinačno za oba događaja, obzirom da se radi o upotrebi sredstava prinude u dva navrata, odnosno u prvom od strane PS XX, a potom u odvojenom događaju i fizičke snage upotrijebljene od strane PS XX i XX;

- da je u istom izvještaju navedeno "da je uvidom u Izvještaj sačinjen od strane PS XX navedeno da su na mjestu događaja kada je on upotrebljavao sredstva za vezivanje, fizičku snagu primijenili PS XX i XX, što ne odgovara činjeničnom stanju utvrđenom uvidom u spise predmeta";

- da je navedeno da je povodom upotrebe sredstava prinude, trebalo biti sačinjene dvije sl. zabilješke i to jedna povodom upotrebe sredstava za vezivanje, a druga povodom upotrebe fizičke snage, te da nije prihvatljivo da sl. zabilješka bude sačinjena na način da ista bude potpisana od strane više službenika, pri čemu neki od njih nijesu bili prisutni prilikom primjene sredstava prinude u oba slučaja;

- da je u istom izvještaju navedeno "da na osnovu činjeničnog stanja, ocijenjeno je da su u konkretnom slučaju sredstvo za vezivanje upotrijebljena od strane XX, upotrijebljena zakonito i u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima", iz čega proizilazi da nije data ocjena upotrebe sredstava prinude – fizičke snage od strane druga dva PS;

- da je donešena naredba za pretres stana i drugih prostorija od strane Osnovnog suda u Baru, po prethodno podnijetom zahtjevu OB Bar, a po usmenom odobrenju državnog tužioca u Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru;

- da je u obrazloženju Zahtjeva OB Bar za iniciranje Naredbe navedeno "da bi se na taj način mogli pronaći predmeti u postupku vezani za KD "Nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija";

- da je u Naredbi Osnovnog suda u dijelu obrazloženja navedeno, da je u obrazloženju zahtjeva OB Bar navedeno "da su PS OB Bar operativnim radom, došli do pouzdanih operativnih saznanja, da lice na navedenoj adresi u stanu posjeduje vatreno oružje ili eksplozivne materije", te da "se na taj način mogu pronaći koji potiču iz drugih teških krivičnih djela", što činjenično ne odgovara podnešenom zahtjevu;

- da je pretres stana i drugih prostorija izvršen dana 13.11.2024. godine, u periodu od 13:50 do 14:10 časova, kojem pretresu su prisustvovala dva svjedoka i na koji podnosilac pritužbe nije imao primjedbi;

- da prilikom pretresa stana i drugih prostorija, koje koristi podnosilac pritužbe nijesu pronađene nedozvoljene stvari niti nedozvoljeni predmeti;

- da je ODT u Baru formiralo predmet posl.oznake Kt.br. 454/24 protiv osumnjičenog XX, zbog krivičnog djela zlostavljanje iz čl. 166a st. 2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, a koji je formiran na osnovu zapisnika o saslušanju osumnjičenog Kri. br.317/24 u postupku izviđaja protiv osumnjičenog XX;

- da je postupajući tužilac donio naredbu da se izvrši vještačenje od strane vještaka medicinske struke o vrsti i težini, mehanizmu i vremenu nastanka tjelesnih povreda koje je dana 12.11.2024. godine, zadobio XX;

- da se u Osnovno sudu u Baru vode dva postupka u kojem je u jednom okrivljeni podnosilac pritužbe K.br. 220/24 zbog sumnje da je izvršio krivično djelo napad na službeno lice u vršenju sl. dužnosti iz čl. 37 st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, dok je u drugom K. br. 220/24 podnosilac pritužbe oštećeni, odnosno postupak se void pšrotiv PS XX;

- da je u oba predmeta vršeno vještačenje od strane vještaka medicinske struke i to u predmetu br. 454/24 vještak dr. XX a u predmetu K.br.220/24 vještak dr XX;

- da se u nalazu i mišljenju vještaka dr XX od 25.3.2025. godine kod podnosioca pritužbe konstatovane povrede u vidu krvnog podliva u predjelu prednje strane lijeve nadlaktice koja povreda je posljedica dejstva tupine mehaničke sile i mogla je nastati uslijed stezanja nadlaktice šakom druge osobe a koja se kvalifikuje kao laka tjelesna povreda.

IV Relevantno pravo

10. Ustav Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 001/07 od 25.10.2007, 038/13 od 02.08.2013) propisuje:

"Prava i slobode ostvaruju se na osnovu Ustava i potvrđenih međunarodnih sporazuma

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo." (član 17)

"Svako ima pravo na ličnu slobodu.

Lišavanje slobode dopušteno je samo iz razloga i u postupku koji je predviđen zakonom." (član 29 stav 1 i 2)

"Jemči se dostojanstvo i sigurnost čovjeka.

Jemči se nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta čovjeka, njegove privatnosti i ličnih prava.

Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju.

Niko se ne smije držati u ropstvu ili ropском položaju." (član 28)

"Jemči se poštovanje ljudske ličnosti i dostojanstva u krivičnom ili drugom postupku, u slučaju lišenja ili ograničenja slobode i za vrijeme izvršavanja kazne.

Zabranjeno je i kažnjivo svako nasilje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje nad licem koje je lišeno slobode ili mu je sloboda ograničena, kao i iznuđivanje priznanja i izjava." (član 31)

"Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je samostalan i nezavisan organ koji preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda vrši funkciju na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih međunarodnih ugovora, pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti". (član 81 stav 1 i 2)

11. Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017) propisuje:

"Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjim ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlaštenja, kao i mjere za spriječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije." (član 2)

"Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje.

Na zahtjev organa, Zaštitnik/ca može dati mišljenje o zaštiti i unaprjeđenju ljudskih prava i sloboda." (član 20)

„Postupak ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda pokreće se povodom pritužbe ili po sopstvenoj inicijativi.“ (član 28 stav 1)

„Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.“ (član 41)

12. Krivični zakonik Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 040/08 od 27.06.2008, 025/10 od 05.05.2010, 073/10 od 10.12.2010, 032/11 od 01.07.2011, 064/11 od 29.12.2011, 040/13 od 13.08.2013, 056/13 od 06.12.2013, 014/15 od 26.03.2015, 042/15 od 29.07.2015, 058/15 od 09.10.2015, 044/17 od 06.07.2017, 049/18 od 17.07.2018, 003/20 od 23.01.2020, 026/21 od 08.03.2021) propisuje:

"Ko zlostavlja drugog ili prema njemu postupa na način kojim se vrijeđa ljudsko dostojanstvo, kazniće se zatvorom do jedne godine.

(2) Ako djelo iz stava 1 ovog člana učini službeno lice u vršenju službe, kazniće se zatvorom od tri mjeseca do tri godine." (član 166a)

13. Zakon o unutrašnjim poslovima ("Službeni list Crne Gore", br. 044/12 od 09.08.2012, 036/13 od 26.07.2013, 001/15 od 05.01.2015, 087/18 od 31.12.2018) propisuje:

“Policijski poslovi, u smislu ovog zakona, su:

(...) sprječavanje vršenja i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja;

pronalaženje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje nadležnim organima.”(…) (član 10 stav 3 i 4)

“Policijski poslovi obavljaju se sa ciljem da se obezbijedi jednaka zaštita bezbjednosti, prava i sloboda, primijeni zakon i obezbijedi vladavinu prava.”(član 12)

“Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Policijski službenici se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito onih koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju pri izvršavanju policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći nastradalim licima, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije.” (član 14)

“Policijski službenici postupaju u skladu sa Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, zakonom i drugim propisima.

Policijski službenici dužni su da se pridržavaju standarda policijskog postupanja, a naročito standarda koji proizilaze iz obaveza utvrđenih međunarodnim aktima, a odnose se na dužnost služenja ljudima, poštovanje zakonitosti i suzbijanje nezakonitosti, ostvarivanje ljudskih prava, nediskriminaciju prilikom izvršavanja policijskih zadataka, ograničenost i uzdržanost u upotrebi sredstava prinude, zabranu mučenja i primjene nečovječnih i ponižavajućih postupaka, pružanje pomoći ugroženim i drugim licima kojima je pomoć potrebna, obavezu zaštite tajnih i ličnih podataka, obavezu odbijanja nezakonitih naređenja i suprotstavljanje svakom obliku korupcije i diskriminacije.” (član 20)

“Policijska ovlašćenja, mjere i radnje su:

- 1) obrada podataka o ličnosti i drugih podataka; (...)
- 4) dovođenje;
- 5) privremeno ograničenje slobode kretanja;
- 6) davanje upozorenja;
- 7) izdavanje naređenja; (...)
- 9) utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu; (...)
- 11) traganje za licima i predmetima;
- 12) zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava; (...)
- 15) upotreba sredstava prinude;
- 22) druga ovlašćenja propisana zakonom.

(član 41 stav 1 tač. 1,4,5,6,7,9,11,12,15 i 22)

“Policijska ovlašćenja se mogu primijeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu.

Policijski službenik je dužan da procijeni ispunjenost uslova iz stava 2 ovog člana i odgovoran je za tu procjenu.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po:

- 1) nalogu suda ili državnog tužioca;
- 2) naređenju nadređenog službenika, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) sopstvenoj inicijativi, ako nadređeni službenik nije prisutan, a razlozi hitnosti zahtijevaju postupanje bez odlaganja.

Lice prema kome se primjenjuje policijsko ovlašćenje ima pravo da bude upoznato sa razlozima za preduzimanje policijskog ovlašćenja, da ukaže na okolnosti koje smatra bitnim u vezi sa tim, da bude upoznato sa identitetom policijskog službenika i da traži prisustvo lica koje uživa njegovo povjerenje, kad to okolnosti omogućavaju i ako se time ne ugrožava izvršenje policijskog zadatka. (član 43)

“Policija može uputiti poziv na razgovor licu za koje postoji vjerovatnoća da raspolaže podacima koji su

neophodni za vršenje policijskih poslova.

U pozivu iz stava 1 ovog člana, moraju se navesti razlozi pozivanja na razgovor, naziv, mjesto i adresa organizacione jedinice Policije u koju se lice poziva na razgovor, vrijeme dolaska i pravo lica da na razgovor dođe sa advokatom.

Ako pozvano lice iz stava 1 ovog člana dođe u prostorije Policije sa advokatom, advokatu se mora omogućiti da prisustvuje razgovoru.

Pozvano lice iz stava 1 ovog člana, poučiće se da nije dužno da daje podatke.

Lice koje se nije odazvalo pozivu može se prinudno dovesti, samo ako je u pozivu bilo na to upozoreno.” (član 74)

“Policijski službenik dužan je da lice koje dovodi, prije dovođenja, na njegovom jeziku ili na jeziku koji razumije, upozna sa razlozima dovođenja i pravima: da o dovođenju obavijesti člana porodice ili treće lice od povjerenja, a ako je to lice stranac i diplomatsko konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez državljanstva ili migrantu; na advokata po sopstvenom izboru od momenta dovođenja i na zdravstveni pregled od strane doktora medicine po njegovom izboru.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga. (...)” (član 79 stav 1 i 2)

“Sredstva prinude, u smislu ovog zakona, su:

1) fizička snaga; (...)

5) sredstva za vezivanje; (...)

Sredstva iz stava 1 ovog člana, upotrijebiće se kad je to neophodno radi zaštite bezbjednosti ljudi, odbijanja napada i sprječavanja bjekstva, ako se davanjem upozorenja ili izdavanjem naređenja ne može izvršiti službeni zadatak.”(...)

Policijski službenik će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, sredstva prinude se mogu upotrijebiti i bez prethodnog upozorenja, kad to upozorenje može ugroziti postizanje cilja u vršenju policijskih poslova.

Policijski službenik je prilikom upotrebe sredstava prinude dužan da štiti živote ljudi, prouzrokuje što manje povreda i materijalne štete, kao i da obezbijedi da se pomoć povrijeđenom ili ugroženom licu što prije pruži i da njegova porodica ili drugi srodnici o tome što prije budu obaviješteni.” (član 94 stav 1 tačka 1 stav 2, 5,6 i 7)

“Pored težih povreda službene dužnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, teže povrede službene dužnosti policijskih službenika su: (...)

18) nesačinjavanje izvještaja o upotrebi sredstava prinude;

19) prikrivanje izvršenja teže povrede službene dužnosti i nepodnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka; (...) (član 173 stav 1 t. 18 i 19)

“Kontrola i nadzor rada Policije obezbjeđuje se parlamentarnom, građanskom i unutrašnjom kontrolom, kao i od strane Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore kad vrši poslove nacionalnog preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i postupa po pritužbama na rad policijskih službenika.”(član 189)

“Unutrašnju kontrolu Policije vrši posebna organizaciona jedinica Ministarstva.

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti, unutrašnja kontrola je operativno nezavisna od Ministarstva, Policije i drugih organa državne uprave.

Rukovodilac unutrašnje kontrole za svoj rad i rad unutrašnje kontrole Policije odgovara ministru.”(član 194)

“Poslovi unutrašnje kontrole rada policije su: preduzimanje preventivnih i operativnih mjera i radnji u skladu sa zakonom na otkrivanju i suzbijanju krivičnih djela sa elementima korupcije i drugih oblika koruptivnog ponašanja, kao i drugih krivičnih djela policijskih službenika, izvršenih na radu ili u vezi sa radom, kontrola zakonitosti vršenja policijskih poslova, a naročito u pogledu poštovanja i zaštite

ljudskih prava prilikom izvršavanja policijskih zadataka i primjeni policijskih ovlaštenja i druge kontrole od značaja za efikasan i zakonit rad Policije.” (član 195)

“Policijski službenik unutrašnje kontrole, u vršenju poslova unutrašnje kontrole, postupa:

- 1) po sopstvenoj inicijativi;
- 2) na osnovu prikupljenih obavještenja i drugih saznanja;
- 3) na osnovu predloga, pritužbi i predstavki fizičkih lica i policijskih službenika, u vezi sa primjenom policijskih ovlaštenja u vršenju policijskih poslova;
- 4) na osnovu zahtjeva i naloga nadležnog državnog tužilaštva;
- 5) po prigovoru iz člana 32 stav 6 ovog zakona, ako se odnosi na odgovor po pritužbi na primjenu policijskih ovlaštenja u vršenju policijskih poslova;
- 6) na osnovu predloga i zaključka Odbora za bezbjednost i odbranu;
- 7) na osnovu preporuka Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore;
- 8) na osnovu analize ocjena i preporuka Savjeta.

O svim slučajevima preduzimanja ili propuštanja radnji i postupanja Policije za koje se u postupku unutrašnje kontrole utvrdi da su suprotne zakonu, blagovremeno se, u pisanom obliku, obavještava ministar.

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, privredni subjekti, pravna i fizička lica ne smiju otkriti informaciju o zahtjevima dostavljenim od strane policijskog službenika unutrašnje kontrole.” (član 197)

“U vršenju unutrašnje kontrole, policijski službenik unutrašnje kontrole preduzima potrebne radnje, utvrđuje činjenično stanje, prikuplja dokaze i o tome sačinjava pisani izvještaj.

U slučaju utvrđivanja nepravilnosti ili nezakovitosti u primjeni policijskih ovlaštenja prilikom vršenja policijskih poslova, izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži i predlog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, odnosno inicijativu za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja odgovornosti policijskih službenika.

Policija je dužna da postupi po predlogu iz izvještaja iz stava 2 ovog člana i o preduzetim aktivnostima obavijeste unutrašnju kontrolu, u najkraćem roku, a koji je objektivno dovoljan za postupanje po tom predlogu.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana i dokumentacija koja je sačinjena u postupku unutrašnje kontrole mogu se dostavljati ministru i direktoru Policije u cilju pokretanja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika, nadležnom državnom tužilaštvu, sudu i drugom organu, na osnovu ovlaštenja utvrđenih posebnim zakonom.” (član 199)

14. Kodeks policijske etike ("Službeni list Crne Gore", br. 087/21 od 06.08.2021) propisuje:

„Policijski službenik u obavljanju policijskih poslova postupa u skladu sa načelima utvrđenim Ustavom Crne Gore, potvrđenim međunarodnim ugovorom, zakonom i ovim kodeksom.” (član 1)

“U vršenju policijskih poslova i primjeni ovlaštenja policijski službenik dužan je da poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica prema kojem primjenjuje ovlaštenja.” (član 4)

“Policijski službenik je dužan da policijske poslove vrši na način da ne umanju svoj ugled i ugled Policije u cjelini, poštuje dobre običaje i slijedi etička načela u dosljednom sprovođenju zakona.” (...) (član 7 stav 1)

Međunarodno pravo

15. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima propisuje:

“Niko neće biti podvrgnut torturi ili drugom surovom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni.”(član 5).

16. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima propisuje:

„Niko neće biti podvrgnut torturi ili surovom, nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni“(…)”(Član 7)

Sve države potpisnice vode računa o tome da nadležne vlasti u najkraćem roku pristupe nepristrasnoj istrazi kad god postoje osnovani razlozi da se vjeruje da je na teritoriji koja potpada pod njihovu nadležnost počinjeno neko djelo mučenja.” (član 12).

17. UN Konvencija protiv mučenja i drugih svirepih, nehumanih ili ponižavajućih postupaka ili kazni propisuje:

„Mučenje označava svaki čin kojim se nekom licu namjerno nanose velike patnje, fizičke ili duševne, sa ciljem da se od njega ili nekog trećeg lica dobiju obavještenja ili priznanja, da se kazni za neko djelo koje je ono ili neko treće lice počinilo ili se sumnja da ga je počinilo, da se uplaši ili da se na njega izvrši pritisak ili iz bilo koje druge pobude zasnovane na bilo kakvom obliku diskriminacije, kad takav bol ili takve patnje nanosi službeno lice ili neko drugo lice koje djeluje po službenoj dužnosti ili na osnovu izričitog naloga ili pristanka službenog lica(…)” (član 1)

„Sve države potpisnice vode računa o tome da nadležne vlasti u najkraćem roku pristupe nepristrasnoj istrazi kad god postoje osnovani razlozi da se vjeruje da je na teritoriji koja potpada pod njihovu nadležnost počinjeno neko djelo mučenja” (član 12).

18. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje:

„Niko ne može biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.“ (član3).

„Konvencija jamči svim licima koja tvrde, da su bila podvrgnuta mučenju da se mogu obratiti žalbom vlastima države na čijoj teritoriji se to dogodilo, a dotična država je dužna da im to omogući, kao i da odmah ispita navode žalbe i da ujedno preduzme potrebne mere da se žalilac i eventualni svedoci zaštite od bilo kakvog maltretiranja ili zlostavljanja zbog podnošenja žalbe ili svedočenja.” (član 13). Štaviše, države su obavezne da odmah („u najkraćem roku“), po službenoj dužnosti, pokrenu nepristrasnu istragu kad god postoje osnovi sumnje da je na njihovoj teritoriji izvršen neki akt mučenja (čl 12). Dakle, mora se voditi neodložna i nepristrasna istraga, bilo po žalbi oštećenog bilo po službenoj dužnosti.

„Svako ima pravo na slobodu i bezbjednost ličnosti.

Niko ne može biti lišen slobode osim u sljedećim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom: a) u slučaju zakonitog lišenja slobode na osnovu presude nadležnog suda, b) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode zbog neizvršenja zakonite sudske odluke ili radi obezbjeđenja ispunjenja neke obaveze propisane zakonom, c) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode radi privođenja lica pred nadležnu sudsku vlast zbog opravdane sumnje da je izvršilo krivično djelo, ili kada se to opravdano smatra potrebnim kako bi se preduprijedilo izvršenje krivičnog djela ili bjekstvo po njegovom izvršenju, d) u slučaju lišenja slobode maloljetnog lica na osnovu zakonite odluke u svrhu vaspitnog nadzora ili zakonitog lišenja slobode radi njegovog privođenja nadležnom organu, e) u slučaju zakonitog lišenja slobode da bi se spriječilo širenje zaraznih bolesti, kao i zakonitog lišenja slobode duševno poremećenih lica, alkoholičara ili uživalaca droga ili skitnica, f) u slučaju zakonitog hapšenja ili lišenja slobode lica da bi se spriječio njegov neovlašćeni ulazak u zemlju, ili lica protiv koga se preduzimaju mjere u cilju deportacije ili ekstradicije.

Svako ko je uhapšen mora biti odmah i na jeziku koji razumije obavješten o razlozima za njegovo hapšenje i o svakoj optužbi protiv njega.

Svako ko je uhapšen ili lišen slobode shodno odredbama iz stava 1.c ovog člana mora bez odlaganja biti izveden pred sudiju ili drugo službeno lice zakonom određeno da obavlja sudske funkcije i mora imati pravo da mu se sudi u razumnom roku ili da bude pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se usloviti garancijama da će se lice pojaviti na suđenju.

Svako ko je lišen slobode ima pravo da pokrene postupak u kome će sud hitno ispitati zakonitost lišenja slobode i naložiti puštanje na slobodu ako je lišenje slobode nezakonito. Svako ko je

uhapšen ili lišen slobode u suprotnosti s odredbama ovog člana ima utuživo pravo na naknadu.” (član 5)

19. U Presuda Evropskog suda za ljudska prava, Baranin i Vukčević protiv Crne Gore (Predstavke br. 24655/18 i 24656/18) od 11. marta 2021. godine se navodi:

131. “Sud ponavlja da u takvim okolnostima kada pojedinac iznese vjerodostojnu tvrdnju da su ga ozbiljno i protivzakonito zlostavljali policija ili drugi državni službenici, i to protivno članu 3 Konvencije, ta odredba, posmatrana u vezi s opštom dužnošću države po članu 1 Konvencije da „jemči svakome unutar svoje nadležnosti prava i slobode određene ... Konvencijom“, zahtijeva postojanje djelotvorne istrage (vidjeti, među mnogim drugim izvorima citiranja, *Assenov i drugi protiv Bugarske*, 28. oktobar 1998. godine, stav 102, *Izveštaji presuda i odluka* 1998-VIII; *Labita protiv Italije* [VV], br. [26772/95](#), stav 131, ECHR 2000-IV; i *Bouyid protiv Belgije* [VV], br. [23380/09](#), stav 124, ECHR 2015). (pasus 131);

132. Nedostatak zaključaka koji proizilaze iz bilo koje istrage ne znači, sam po sebi, da je ista bila nedjelotvorna: obaveza sprovođenja istrage “nije obaveza rezultata, već obaveza sredstava”. Ne mora svaka istraga da bude nužno uspješna ili da dovede do zaključka koji se podudara sa izjavom podnosioca zahtjeva o slijedu događaja. Međutim, bilo koji nedostatak u istrazi koji ugrožava njen kapacitet da ustanovi okolnosti predmeta ili odgovorne osobe nosi rizik da ona odstupi od zahtijevanog standarda djelotvornosti (vidjeti *Mocanu i drugi protiv Rumunije* [VV], br. [10865/09](#) i 2 drugih, stav 322, ECHR 2014. godine (izvodi); *El-Masri protiv Bivše jugoslovenske Republike Makedonije* [VV], br. [39630/09](#), stav 183, ECHR 2012. ; i *Bouyid*, gore citiran, stav 120). Postoji nekoliko kriterijuma koje istraga mora zadovoljiti u svrhe ispunjenja procesne obaveze na osnovu članova 2 i 3 Konvencije (vidjeti *mutatis mutandis*, *Ramsahai i drugi protiv Holandije* [VV], br. [52391/99](#), stav 323-346, ECHR 2007-II). Ti elementi su međusobno povezani i svaki od njih nije sam po sebi cilj kao što je to slučaj sa zahtjevima u vezi osiguravanja pravičnog suđenja na osnovu člana 6. Riječ je o kriterijumima koji zajedno omogućavaju ocjenjivanje stepena djelotvornosti istrage. Sva pitanja se moraju ocijeniti upravo u odnosu na tu svrhu djelotvorne istrage (vidjeti, *Mustafa Tunç i Fecire Tunç protiv Turske*, [VV], br. [24014/05](#), stav 225, 14. april 2015. godine, i *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije* [VV], br. [41720/13](#), stav 171, 25. jun 2019. godine).

133. Najprije, djelotvorna istraga je ona koja je adekvatna, odnosno, ista bi trebalo da dovede do identifikacije i, ukoliko je odgovarajuće, kažnjavanja odgovornih lica (vidjeti *Armani Da Silva protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. [5878/08](#), stavovi 233 i 243, 30. mart 2016. godine; *Labita*, gore citiran, stav 131; *Boicenco protiv Moldavije*, br. [41088/05](#), stav 120, 11. jul 2006. godine; i *Stanimirović protiv Srbije*, br. [26088/06](#), stav 40, 18. oktobar 2011. godine). U suprotnom, opšta zakonska zabrana mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja, bila bi, uprkos njenoj osnovnoj važnosti, nedjelotvorna u praksi, a državni službenici bi mogli u nekim slučajevima zloupotrijebiti prava onih koje kontrolišu stvarnim nekažnjavanjem (vidjeti *Labita*, gore citiran, stav 131).

134. Drugo, da bi istraga bila djelotvorna, osobe koje su odgovorne za njeno vođenje moraju biti nezavisne od osoba koje su predmet istrage (vidjeti, na primjer, *Mustafa Tunç i Fecire Tunç*, gore citiran, stavovi 222-224; *Barbu Anghelescu protiv Rumunije*, br. [46430/99](#), stav 66, 5. oktobar 2004. godine; i *Kurnaz i drugi protiv Turske*, br. [36672/97](#), stav 56, 24. jul 2007. godine). Ovo podrazumijeva ne samo nedostatak hijerarhijske i institucionalne povezanosti već takođe i nezavisnost sa praktičkog stanovišta (vidjeti, među mnogim drugim izvorima citiranja, *Mocanu i drugi*, gore citiran, stav 320; *Ramsahai i drugi*, gore citiran, stav 325; *Nachova i drugi protiv Bugarske* [VV], br. [43577/98](#) i [43579/98](#), stav 110, ECHR 2005-VII; vidjeti takođe *Ergi protiv Turske*, 28. jul 1998. godine, stavovi 83 i 84, *Izveštaji* 1998-IV, gdje je istraga javnog tužioca pokazala nedostatak nezavisnosti usljed prekomjernog oslanjanja na informacije koje su pružili žandarmi umiješani u incident).

135. Treće, istraga mora biti temeljna, što znači da vlasti moraju uvijek ozbiljno da pokušaju da otkriju

šta se desilo te se ne smiju oslanjati na ishitrene ili neosnovane zaključke da bi okončali istragu ili kao osnov njihovih odluka (vidjeti *Mocanu i drugi*, stav 325, i *El-Masri*, stav 183, oba gore citirana).

136. Četvrto, zahtjev za postojanje hitnosti i razumne ekspeditivnosti se podrazumijeva u ovom kontekstu. Iako mogu postojati prepreke ili poteškoće koje mogu spriječiti napredak u istrazi u određenoj situaciji, brzi odgovor vlasti u istrazi navoda o zlostavljanju se može generalno smatrati suštinski bitnim za održavanje povjerenja javnosti u njihovo poštovanje vladavine prava, te za sprječavanje bilo kakve pojave koluzije ili tolerisanja nezakonitih radnji (vidjeti *Bouyid*, gore citiran, stav 121). Ova obaveza brzog reagovanja podrazumijeva da vlasti moraju reagovati čim se podnese zvanična pritužba. Čak i ako, striktno govoreći, nije podnijeta nikakva pritužba, istraga mora početi ako postoje dovoljno jasne indikacije da se dogodilo zlostavljanje (vidjeti *Stanimirović*, gore citiran, stav 39).

137. Peto, djelotvorna istraga je ona koja pruža dovoljno prisustvo javnog nadzora da bi se obezbijedila odgovornost. Iako stepen javne kontrole može varirati, podnosiocu žalbe mora biti omogućen djelotvoran pristup istražnom postupku u svim njegovim fazama (vidjeti, na primjer, *Mocanu i drugi*, gore citirani, stav 324; *Bati i drugi protiv Turske*, br. [33097/96](#) i [57834/00](#), stav 137, ECHR 2004-IV (izvodi); i *Gjini*, gore citiran, stav 95, uz ostale navedene izvore citiranja)."

V ZAKLJUČNA OCJENA

20. Podnijeta pritužba se može sublimirati na način da ukazuje da su PS OB Bar prilikom preduzimanja službenih mjera i radnji prema XX, tukli ga i zlostavljali i samim tim mu nanijeli tjelesne povrede i povrijedili dostojanstvo.

U razgovoru sa licem XX, isti je u bitnom naveo da je bio tučen od strane pojedinih policijskih službenika (PS) OB Bar prilikom njegovog lišenja slobode, te da su mu tom prilikom službenici nanijeli tjelesne povrede, kao i da daje saglasnost za postupanje institucije Zaštitnika u konkretnom slučaju.

21. Uvidom u dokumentaciju dostavljenu od strane OB Bar, utvrđeno je da je podnosilac pritužbe doveden u službene prostorije OB Bar oko 14:30 časova, zajedno sa još jednim licem koje se sa njim nalazilo u vozilu, zbog sumnje da je napao i udario lice XX, koji je prethodno podnio prijavu OB Bar.

Takođe, nakon dovođenja, podnosilac pritužbe je podvrgnut alkotestiranu, gdje je utvrđeno da je upravljao motornim vozilom pod dejstvom alkohola u koncentraciji od 1.72% alkohola u organizmu, kojom prilikom je istovremeno odbio da se izvrši test na psihoaktivne supstance. Zbog navedenog, protiv podnosioca pritužbe je pokrenut zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

22. U spisima predmeta ne egzistira dokaz da je podnosilac pritužbe, prije dovođenja, bio upoznat sa svojim pravima. Zaštitnik podjeća da čl. 79 Zakona o unutrašnjim poslovima propisuje: "Policijski službenik dužan je da lice koje dovodi, prije dovođenja, na njegovom jeziku ili na jeziku koji razumije, upozna sa razlozima dovođenja i pravima: da o dovođenju obavijesti člana porodice ili treće lice od povjerenja, a ako je to lice stranac i diplomatsko konzularnog predstavnika države čiji je državljanin, odnosno predstavnika odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez državljanstva ili migrantu; na advokata po sopstvenom izboru od momenta dovođenja i na zdravstveni pregled od strane doktora medicine po njegovom izboru."

Izuzetak koji je Zakonom predviđen "ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga", nije primjenjiv na konkretni događaj jer iz sl. zabilješke policijskih službenika XX, XX i XX, koja se odnosi na okolnosti dovođenja u sl.

prostorije je konstatovano da je lice bez upotrebe sredstava prinude dovedeno do sl. prostorija OB Bar, a iz čega se zaključuje da podnosilac pritužbe nije pružao otpor navednoj radnji dovođenja.

Zaštitnik je u kako u preventivnom mandatu¹ kao i u reaktivnom² ukazao da je neophodno da se lica koja se dovode upoznaju sa svojim pravima, i da se donese instrukcija sa tim u vezi, što je učinjeno u junu 2024. godine, ali, u konkretnom slučaju, nema dokaza da se po instrukciji postupilo.

Zaštitnik upozorava da opisano postupanje policijskih službenika prema građanima/kama kada je u pitanju primjena policijskog ovlašćenja – radnja dovođenja, ostavlja prostor za zloupotrebu ovlašćenja, posebno kada se radi o pravno neukim strankama, koje nijesu obaviještene o tome koja prava imaju na raspolaganju odnosno o tome kada i na koji način navedena prava mogu iskoristiti.

23. Povodom razloga njegovog dovođenja u tom momentu (po prijavi građanina za napad), podnosilac pritužbe nije htio dati obavještenja, sa čim u vezi je upoznat državni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu, koji se izjasnio da u navedenom nema elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po sl. dužnosti, te je sa tim u vezi protiv istog podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog osnovane sumnje da je izvršio prekršaj iz čl. 10 st. 2 Zakona o javnom redu i miru.

24. Nakon preduzimanja navedenih radnji, policijski službenici su podnosioca pritužbe sproveli u dežurnu službu OB Bar. Na osnovu analize video snimaka, Zaštitnik zapaža da je podnosilac pritužbe ušao u prostorije dežurne sl. bez sredstava za vezivanje te da je slobodno sjeo na stolicu koja se nalazila neposredno pored prozora.

Daljom analizom video snimka, utvrđeno je da je podnosilac pritužbe u 15:20 minuta (vrijeme zabilježeno na kamerama) iskočio kroz prozor dežurne službe OB Bar, i dao se u bjekstvo gdje jedan policijski službenik dežurne službe, starije životne dobi, koji je imao naočare za vid, takođe iskočio kroz prozor i dao se u potjeru za podnosiocem pritužbe.

25. Dalje, iz dokumentacije proizilazi, da je podnosilac pritužbe nakon bjekstva, oko 15:45 časova, lociran u ulazu zgrade X u X, gdje je zatečen na šestom spratu, kada je postupio po naređenju policijskih službenika, a zatim su mu stavljena sredstva za vezivanje.

25.1. U izjašnjenju OB Bar je dalje navedeno da je podnosilac pritužbe tom prilikom zatečen sa vidnim povredama u predjelu ruku i glave i sa vidnim tragovima crvene boje nalik krvi na garderobi. Takođe, uvidom u sl. zabilješku, koju su potpisali policijski službenici XX, XX, XX i XX, a koja nije zavedena i u kojoj je kao datum sačinjavanja naveden 12.11.2024. godine, Zaštitnik zapaža da je konstatovano, između ostalog, da je podnosilac pritužbe imao vidne povrede u predjelu glave i dlanova šaka i da su PS primijetili tragove crvene boje, nalik na krv po garderobi.

Analizom video snimka sa nadzorne kamere u prostorijama OB Bar, kada je lice nakon toga dovedeno u prostorije OB Bar, Zaštitnik zaključuje da je garderoba u kojoj je lice dovedeno bila čista i da nije imalo vidljivih tragova krvi. Ovo posebno pri činjenici da je podnosilac pritužbe na sebi imao prsluk jarko žute boje te da bi se takve fleke (crvene boje nalik na krv) mogle jasno vidjeti, što što je to slučaj kasnije, nakon što je podnosilac boravio u službenoj prostoriji kancelariji, kako se detaljno navodi u nastavku ovoga mišljenja.

¹ Izvještaj dostupan na: https://www.ombudsman.co.me/zastitaiprevencija/154.news_report.html

² Dostupno na: <https://www.ombudsman.co.me/zastitaiprevencija/Preporuke.html> - predmet br. 531/24;

Zaštitnik upozorava na kontinuitet loše prakse kada je u pitanju tzv. negativna solidarnost policijskih službenika. Naime, zapaža se nastavak prakse da dio policijskih službenika kroz službene zabilješke ne opisuje vjerodostojno događaje, odnosno na način kako je to zabilježeno na video snimku, čime se očigledno pokušavaju zaštititi od utvrđivanja odgovornosti za nezakonito postupanje prema podnosiocu pritužbe. Zaštitnik je više puta javno iznio stav da se na taj način direktno podriva, kako obaveza policijskog službenika da istinito i objektivno navede sve relevantne činjenice i okolnosti vezane za preduzimanje neke službene mjere ili radnje, tako i obaveza državnog organa da u skladu sa zahtjevima člana 3 Evropske konvencije djelotvorno istraži uvjerljive navode o zlostavljanju, a u krajnjem i povjerenje javnosti u rad Uprave policije. Ovo drugo iz razloga što bi u takvim okolnostima gotovo svi napor u dokazivanju policijskog zlostavljanja bili uzaludni bez postojanja video zapisa samog događaja.

25.2. U istoj sl. zabilješci je navedeno da je podnosilac pritužbe, tokom sprovođenja lica do policijskog vozila (koje je specijalizovano za prevoz lica lišenih slobode), konstantno pružalo aktivni otpor na način što je pokušao da se otrgne iz ruku PS.

Zaštitnik ukazuje da je, radi sprječavanja pružanja aktivnog otpora bila neophodna upotreba fizičke snage, za koju se sa sigurnošću može tvrditi da je u takvim okolnostima bila primijenjena. Ovo posebno iz razloga jer je navedeno da je lice konstantno pružalo aktivni otpor, za koje sprovođenje (od 6. sprata do policijskog vozila) je, kako se logično nameće zaključak, trebao duži vremenski period.

25.3. Uvidom u Izvještaje o upotrebi sredstava prinude PS XX, XX i XX, Zaštitnik zapaža da su isti propustili da navedu da su u momentu kada je lice vođeno do službenog vozila, primjenjivali fizičku snagu, za koju je Zaštitnik nedvosmisleno utvrdio da je morala biti primijenjena imajući u vidu sl. zabilješku koju su potpisali navedeni PS kao i PS XX, koji nije sačinio Izvještaj o upotrebi sredstava prinude.

25.4. Zaštitnik dalje primjećuje da je PS XX potpisao navedenu sl. zabilješku, kojim potpisom je potvrdio kao vjerodostojno sve ono što je navedeno u njoj, a u kojoj je konstatovano da su u kancelariji br. 15, nakon dovođenja podnosioca pritužbe u istu, bila prisutna tri PS XX, XX i XX, te da je podnosilac pritužbe ustao sa stolice, pljunuo u pravcu PS XX i nakon par sekundi ga udario u glavu u predjelu čela i korijena nosa, kojom prilikom mu zadaje povrede. Takođe, u istoj je opisano dalja primjena policijskih ovlašćenja- sredstava prinude- fizičke snage PS prema podnosiocu pritužbe.

Zaštitnik ukazuje da PS XX nije mogao potvrditi vjerodostojnost opisanog postupanja podnosioca pritužbe i PS, s obzirom da nije bio prisutan u kancelariji kada se predmetni događaj, po kazivanju navedenih policijskih službenika, odigrao.

Zaštitnik ukazuje na Izvještaj o zakonitosti upotrebe sredstava prinude 51 br. 216/24-11305/2 od 29.11.2024. godine, tadašnjeg v.d. pomoćnika direktora za Sektor za borbu protiv kriminala, koji je takođe konstatovao da „nije prihvatljivo da sl. zabilješka bude sačinjena na način da ista bude potpisana od strane više službenika, pri čemu neki od njih nijesu bili prisutni prilikom primjene sredstava prinude u oba slučaja“.

25.5. Daljim uvidom u navedene izvještaje o upotrebi sredstava prinude PS XX i XX, Zaštitnik zapaža da je u istom, osim upotrebe sredstava za vezivanje nakon lociranja u zgradi, opisana upotreba fizičke snage od strane oba PS prema podnosiocu pritužbe u kancelariji br. 15.

Zaštitnik i ovdje konstatuje da je neophodno bilo razdvojiti ta dva događaja i sačiniti sl. zab. i izvještaje posebno za svaki događaj, a što je navedeno i u Izvještaju o zakonitosti upotrebe sredstava prinude

51 br. 216/24-11305/2 od 29.11.2024. godine, tadašnjeg v.d. pomoćnika direktora za Sektor za borbu protiv kriminala.

26. Zaštitnik podsjeća da borba protiv izuzimanja od odgovornosti mora početi kod kuće, tj. u okviru same službe (policijske ili zatvorske, vojnih vlasti, itd.). U mnogim slučajevima, kada uslijede tvrdnje da je došlo do zlostavljanja od strane službenog lica, kolege se iz lojalnosti drže zajedno i uzajamno pomažu, a ponekad čak i prikrivaju protivzakonite postupke drugih kolega.³ Ovakvo postupanje nije u skladu ni sa stavom CPT-a koji ponavlja da mora postojati jasno shvatanje da se odgovornost za zlostavljanje proteže dalje od samih počinitelja na sve one koji znaju, ili bi trebalo da znaju na osnovu svog položaja da se zlostavljanje dešava, a ne preduzimaju radnje na njegovom sprječavanju niti ga prijavljuju.⁴

27. Zaštitnik dalje zapaža da su u sl. vozilo, u dio koji se odnosi na smještaj lica lišenih slobode, zajedno sa podnosiocem pritužbe, koji je bio vezan sredstvima za vezivanje, ušla i dva PS u civilu.

Zaštitnik ukazuje na dio standarda postupanja Evropskog komiteta za prevenciju torture (CPT) kada je u pitanju prevoz pritvorenika i zatvorenika, koji propisuje: „Upotrebi lisica i/ili pojaseva nad pritvorenicima tokom prevoza treba pribjeći samo kada to jasno zahtijeva procjena rizika u pojedinačnom slučaju. Kada se upotreba takvih sredstava smatra apsolutno neophodnom, treba je obaviti na način kojim se minimizira svaki rizik od povrede prema pritvorenom licu.

Takva sredstva ne bi trebalo koristiti kada su pritvorenici zaključani unutar sigurne kabine ili odjeljka. Imajući na umu moguću nelagodu dotičnom licu i rizik od povrede u slučaju nezgode, praksu vezivanja pritvorenika lisicama iza leđa tokom prevoza treba izbjegavati.

Sigurnosni pojas koji se pričvršćava pritvoreniku oko struka nikada ne treba koristiti; mogu se i moraju pronaći alternativni načini obuzdavanja kako bi se spriječilo kretanje pritvorenika.⁵

Praksu upotrebe pomagala kojima se blokira vidno polje pritvorenika (na primjer, putem naočala kojima se zacrnjuje vidno polje ili im se povezuju oči) tokom prevoza sa jedne lokacije na drugu trebalo bi ukinuti.“

Zaštitnik ukazuje da je loša praksa postupanja da PS budu smješteni u sl. vozilo zajedno sa licem lišenim slobode, upravo u cilju preveniranja bilo kakvog nezakonitog postupanja.

28. Uvidom u video snimak, prilikom dovođenja u sl. prostorije podnosioca pritužbe, Zaštitnik konstatuje da u tom momentu, na garderobi nijesu bili vidjivi tragovi krvi, kako je to prethodno i navedeno u mišljenju Zaštitnika.

Zaštitnik primjećuje da je, prilikom sprovođenja podnosioca pritužbe na sprat, upravo policijski službenik koji se nalazio u dežurnoj službi u momentu bjekstva i koji se dao u potjeru za njim,

³ Opšti izvještaj CPT-a br. 14 – Borba protiv nekažnjivosti mučenja, 2004, stav 26.

⁴ Izvještaj o posjeti Crnoj Gori Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, obavljenoj od 15. do 22. septembra 2008. godine, stav 16.

⁵ (Litvanija: posjeta 2000, §§ 117 i 118 16 Rumunija: posjeta 2006, § 151 17 Grčka: posjeta 2013, § 150 18 Malta: posjeta 2015, § 32 19 Nizozemska: posjeta 2016, § 29, Ujedinjeno Kraljevstvo: posjeta 2012 (Škotska), § 88, Andora: posjeta 2011, § 25, Poljska: posjeta 2009, § 80, Slovenija: posjeta 2001, § 95 20 Švicarska: posjeta 1996, §§ 116-117 21 Srbija: posjeta 2015, § 53, Ujedinjeno Kraljevstvo: posjeta 2012 (Škotska), § 88, Slovenija: posjeta 2001, § 95 22 Litvanija: posjeta 2000, § 115, Bugarska: posjeta 1995, § 176-177, Španija: posjeta 1994 (april), § 27 23 Litvanija: posjeta 2004, §§ 44-45 24 Srbija: posjeta 2015, § 53, Irska: posjeta 2014, § 85, Slovenija: posjeta 2012, § 73 25 Irska: posjeta 2006, § 101, Ujedinjeno Kraljevstvo: posjeta 2005 (novembra), § 23, Mađarska: posjeta 2005, § 126 26 Srbija: posjeta 2015, § 53 27 Mađarska: posjeta 2009, § 120 4)

gestikulirao prijeteće prema podnosiocu pritužbe, a što je, nakon događaja koji su uslijedili, jasno predstavljalo indiciju da će prema podnosiocu pritužbe doći do nezakonite odmazde zbog njegovog bjekstva iz službenih prostorija. Zaštitnik ukazuje da je ovakvo postupanje pomenutog policijskog službenika neprofesionalno i neprihvatljivo.

29. Zaštitnik dalje podsjeća da je u praksi međunarodnih tijela ranije prepoznato da je rizik od zlostavljanja najveći u prvim satima lišavanja slobode. U tom smislu Evropski komitet za sprječavanje mučenja (CPT) dosljedno ističe važnost tri proceduralne garancije, naime: pravo na pristup advokatu, pravo na pristup doktoru i pravo na to da treće lice bude obaviješteno, po vlastitom izboru. To pretpostavlja da su osobe lišene slobode o tim pravima uredno obaviještene, prvo usmeno i, što je prije moguće, pisanim putem (npr. putem "pisma o pravima" ili drugog dokumenta kojim se utvrđuju prava osoba u policijskom pritvoru) na jeziku koji one razumiju. Ovo "trojstvo prava" trebalo bi se primjenjivati od samog početka lišenja slobode od strane policije - to jest, kada je dotična osoba dužna ostati u policiji.

CPT dalje smatra da moraju postojati jasna pravila u pogledu načina na koji se vrši policijsko ispitivanje. Pravila treba, između ostalog, da sadrže sljedeće: obavještanje pritvorenika o identitetu (imenu i/ili broju) osoba prisutnih tokom saslušanja; dozvoljenoj dužini trajanja saslušanja; periodima odmora između saslušanja i pauzama tokom saslušanja.(...) Takođe bi trebalo da postoji obaveza sistematskog evidentiranja vremena kad saslušanje počinje i završava, svakog zahtjeva istaknutog od strane pritvorene osobe tokom saslušanja i osoba koje su prisutne tokom svakog saslušanja.

U spisima predmeta ne egzistira dokaz da je podnosilac pritužbe, ni nakon ponovnog dovođenja u službene prostorije, upoznat sa svojim pravima. Zaštitnik konstatuje da u konkretnom slučaju, nije sačinjen Zapisnik o obavještenju prikupljenom od građanina, iz kojeg razloga je podnosilac pritužbe i sproveden u sl. kancelarije na spratu, a iz čega proističe da suštinski nijedna procesna radnja prema njemu u kancelariji nije izvršena.

30. Uvidom u video snimak koji se odnosi na predaju podnosioca pritužbe dežurnoj službi, koji je sproveden sa sprata u dežurnu službu u 16:13 časova, utvrđuje se da je isti bio vidno dezorijentisan i da se kretao uz pomoć PS službenika, koji ga je sprovodio te da u tom momentu nije bio vezan sredstvima za vezivanje.

Zaštitnika smatra, da je u tom momentu jasno vidljivo da je garderoba podnosiocu pritužbe bila sa vidljivim tragovima krvi, za razliku od momenta kada je lice dovedeno u prostorije OB Bar, iz čega proističe zaključak da je krvarenje podnosioca pritužbe nastalo za vrijeme njegovog u kancelariji, a nakon što mu je prethodno pomenuti policijski službenik prijeteći gestikulirao.

S tim u vezi, Zaštitnik zaključuje da prethodno sačinjena sl. zab. kao i izvještaji o upotrebi sredstava prinude (u kojima je navedeno da je lice zatečeno sa vidnim povredama i uprljanom garderobom) su sačinjeni sa namjerom da se prikrije nezakonito postupanje policijskih službenika prema podnosiocu pritužbe u kancelariji. Navedenom zaključku ide u prilog i činjenica da podnosilac pritužbe lice nije odmah sproveden na pružanje medicinske pomoći, što je svakako bila obaveza svih PS koji su preduzimali mjere i radnje prema istom, ali i onih koji su bili upoznati da lice ima povrede.

31. Odjeljenje bezbjednosti Bar nije dostavilo Zapisnik o obezbjeđenju lica lišenog slobode, za podnosioca pritužbe u tom momentu, čime bi opovrgao navode podnosioca pritužbe da mu nije bilo dozvoljeno da kontaktira advokata, te s tim u vezi Zaštitnik uzima kao vjerodostojne navode podnosioca pritužbe da je licu onemogućeno bilo da pozove svog advokata.

OB Bar jeste dostavio Zapisnik o obezbjeđenju zadržanog lica, u kojem je navedeno da je čas preuzimanja lica 13.11.2024. godine u 11:00 časova, dakle nakon određivanja tužilačkog zadržavanja, u kojem zapisniku je konstatovano da lice ima krvnih podliva na licu kao i tragova krvi na odjeći.

32. Daljom analizom dokumentacije i video snimaka, Zaštitnik zapaža da je podnosilac pritužbe, u 20:45 časova, sproveden od strane PS Interventne jedinice kod sudije za prekršaje, kojom prilikom su mu stavljena sredstva za vezivanje i da je lice bilo u krvlju uprljanoj garderobi, sa krvnim podlivima, koji je naložio da mu se podnosilac pritužbe dovede sutradan.

33. Nako što je podnosilac pritužbe vraćen u sl. prostorije OB Bar, isti je, zbog popunjenosti prostorija za zadržavanje u ovom OB, u 21:59 časova sproveden u OB Ulcinj, radi daljeg obezbjeđenja lica, u istoj garderobi u kojoj je bio lišen slobode kojom prilikom su mu bila stavljena sredstva za vezivanje.

34. Podnosilac pritužbe je 13.11.2024. godine u 09:09 časova sproveden iz OB Ulcinj do Suda za prekršaje, a kasnije i do nadležnog državnog tužioca radi saslušanja, zbog sumnje da je izvršio krivično djelo Napad na službeno lice u vršenju sl. dužnosti iz čl. 376 st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore, nakon čega mu je određeno tužilačko zadržavanje. Lice je tada smješteno u prostorije za zadržavanje u OB Bar.

Uvidom u Zapisnik o obezbjeđenju zadržanog lica, a kako je to gore navedeno, Zaštitnik zapaža da su licu evidentirane povrede, te da je licu više puta ukazivana ljekaraska pomoć. U izvještajima ljekara specijaliste br. protokola 20369 i 12656 konstatovane su takođe povrede koje su bile vidljive kod podnosioca pritužbe.

35. Uvidom u Zapisnik o saslušanju okrivljenog kod sudije za istragu Osnovnog suda u Baru Kri.br. 317/24 od 14.11.2024. godine, koji se odnosi na određivanje pritvora, Zaštitnik zapaža da je predstavnik zastupnika-dežurni tužilac reagovao u vezi povreda, nakon reagovanja advokata podnosioca pritužbe, i upitao osumnjičenog da li su povrede nastale kao eventualno posljedica izvršenja nekog krivičnog djela na njegovu štetu, na šta je podnosilac pritužbe odgovorom objasnio da je bio maltretiran od strane PS u OB Bar.

Nakon navedenog postupajući DT je zatražio da sudija za istragu dostavi ovaj zapisnik kao i medicinsku dokumentaciju koju osumnjičeni posjeduje kod sebe ODT-u Bar kako bi se sproveo izviđaj vezano za navode koje je osumnjičeni iznio prilikom saslušanja. Ovakvo postupanje postupajućeg tužioca predstavlja ne samo obavezu nadležnih organa već i dobru praksu u postupanju u ovakvim i sličnim situacijama.

35.1. Član 3 inherentno nameće procesnu obavezu državama da djelotvorno istraže incidente navodnog zlostavljanja. Ta obaveza je izuzetno važna. Bez nje bi bila nedjelotvorna supstancijalna obaveza da se zabrani mučenje ili nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Zabranjeno ponašanje ostalo bi skriveno, a države bi mogle, u suštini, da postupaju nekažnjeno.⁶

Zaštitnik podsjeća da kada nadležni državni organi na bilo koji način saznaju da postoji razuman osnov za sumnju (*reasonable ground*) da je izvršena radnja mučenja ili zlostavljanja na teritoriji u nadležnosti države, dužni su da sprovedu djelotvornu istragu.⁷

⁶ Presuda Evropskog suda za ljudska prava El-Masri v. The Former Yugoslav Republic of Macedonia, predstavka br. 39630/09, presuda od 13. decembra 2012.

⁷ "Each State Party shall ensure that its competent authorities proceed to a prompt and impartial investigation, wherever there is reasonable ground to believe that an act of torture has been committed in any territory under its jurisdiction", član 12 UNCAT (u članu 16 ova obaveza se širi na sve akte surovog, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja ili ponašanja; Bati i

Zaštitnik podsjeća da je Evropski sud za ljudska prava u više slučajeva utvrdio kršenje obaveze države da sprovede djelotvornu istragu i kada nije mogao da utvrdi da je do zlostavljanja zaista došlo.⁸

36. Uvidom u dokumentaciju koja je dostavljena od strane UIKS-a, Zaštitnik zapaža da podnosilac pritužbe doveden sa vidljivim povredama, nakon čega je odmah pregledan od strane zatvorskog medicinskog osoblja i urađen je foto elaborat povreda, koji je kasnije i vještačen od strane vještaka. Dalje, o navedenom je obaviješten načelnik Istražnog zatvora, koji spise predmeta dostavio Osnovnom državnom tužilaštvu u Podgorici, a zatim Baru na dalju nadležnost i postupanje.

37. Uvidom u izjašnjenje ODT Bar, povodom konkretnog slučaja, Zaštitnik zapaža da je navedeno da je odmah formiran predmet poslovne oznake Kt. br. 454/24 protiv osumnjičenog PS XX, zbog krivičnog djela zlostavljanje iz čl. 166 st.2 u vezi sa st. 1 Krivičnog zakonika Crne Gore, koji predmet je formiran na osnovu prethodno navedenog zapisnika. Dalje se navodi da je 29.11.2024. godine, postupajući tužilac donio naredbu da se izvrši medicinsko vještačenje od strane vještaka medicinske struke o vrsti i težini, mehanizmu i vremenu nastanka tjelesnih povreda koje je dana 12.11.2024. godine, zadobio podnosilac pritužbe. Konačno, iz izjašnjenja proizilazi da su preduzete dalje mjere i radnje u konkretnom predmetu.

38. Zaštitnik podsjeća da je prema definiciji Evropskog suda za ljudska prava, ponižavajuće postupanje ono postupanje koje kod žrtve izaziva osjećaj straha, očaja i manje vrijednosti, kao i ono koje ponižava ili unižava pojedinca, time što ne pokazuje poštovanje za njeno ili njegovo ljudsko dostojanstvo ili ga narušava ili koje izaziva osjećaj straha ili manje vrijednosti koji može da umani njegovu ili njenu moralnu i fizičku otpornost. Da bi potpao pod zabranu ponižavajućeg postupanja (odnosno zlostavljanja uopšte), postupak mora da pređe jednu minimalnu granicu invazivnosti i/ili da dovede do posledica koje nisu trivijalne. Ta se granica ne može kvantifikovati niti fiksirati na neki drugi način, i to iz dva razloga. Prvo, zato što je ona po prirodi stvari relativna i zavisi od okolnosti konkretnog slučaja i, drugo, zato što se ona vremenom mijenja.⁹

39.1. U predmetu *Siništaj i drugi protiv Crne Gore* Sud je naveo da postoji tendencija da do nedozvoljenog postupanja dolazi u trenutku hapšenja ili tokom pritvora. Sud je utvrdio da "u pogledu lica lišenog slobode, svako pribjegavanje fizičkoj sili koje nije bilo strogo neophodno zbog ponašanja samog tog lica, umanjuje ljudsko dostojanstvo i predstavlja kršenje prava utvrđenog u članu 3."¹⁰ Treba napomenuti i da u predmetu *Milić i Nikezić protiv Crne Gore* Sud ponavlja svoj utvrđeni stav o dokazivanju pritužbi o napadima tokom pritvora: "... kada za događaje o kojima je riječ, potpuno ili velikim dijelom, znaju isključivo vlasti, kao u slučaju lica koja su pod njihovom kontrolom u pritvoru, pojaviće se čvrste činjenične pretpostavke u pogledu povreda koje nastanu tokom takvog pritvora. Zaista, može se smatrati da je teret dokazivanja na vlastima da pruže zadovoljavajuće i uvjerljivo objašnjenje."¹¹

40. U predmetu *Zličić protiv Srbije*, Sud je naveo da kada je pojedinac lišen slobode ili se generalno suočava sa licima koja sprovode zakon, svako pribjegavanje fizičkoj sili koja zaista nije neophodna uslijed ponašanja lica koje je lišeno slobode umanjuje ljudsko dostojanstvo i u načelu predstavlja

drugi protiv Turske, predstavke br. 33096 i 57834/00, stav 100. Vidjeti i Opšti izvještaj Evropskog komiteta za prevenciju mučenja br. 14 – Borba protiv nekažnjivosti mučenja, 2004, stav 27.

⁸ Predmet *Assenov i drugi protiv Bugarske*, predstavka br. 24760/94, 1998, stav 102.

⁹ Zabrana zlostavljanja – priručnik za policiju i zatvorsko osoblje, dr Ivan Janković.

¹⁰ Barakhoyev protiv Rusije (predstavka br. 8516/08), presuda od 17. januara 2017, stav 33.

¹¹ *Milić i Nikezić protiv Crne Gore* (predstavka br. 549910/10 i 10609/11), presuda od 28. aprila 2015, stav 81.

povredu prava iz člana 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Svako zadiranje u ljudsko dostojanstvo udara u samu suštinu Konvencije. Iz tog razloga, svako ponašanje lica koja sprovode zakon prema nekom licu, kojim se unižava njegovo ljudsko dostojanstvo, predstavlja povredu člana 3. Konvencije. To se naročito odnosi na njihovu primjenu fizičke sile protiv lica, koja nije zaista neophodna zbog njegovog ponašanja, kakav god efekat ona imala na lice o kojem je riječ.

41. Primijenjeno na okolnosti konkretnog događaja, u odnosu na podnosioca pritužbe, učinjena je vjerovatnim minimalna granica invazivnosti koja potpada pod opseg zaštite člana 3 Konvencije.

Zaštitnik zaključuje da postupanje OB Bar, odnosno policijskih službenika nakon njegovog dovođenja u OB Bar, kako je prethodno detaljno navedeno, predstavlja kršenje čl. 28 st. 3 Ustava Crne Gore i analogno tome člana 3 Evropske konvencije na štetu podnosioca pritužbe.

Zaštitnik upozorava da je neophodno sagledati postojanje disciplinske i/ili krivične odgovornosti ne samo onih službenika koji su neposredno nezakonito postupali prema podnosiocu pritužbe u službenoj prostoriji, već i svih onih koji su znali ili morali znati za takvo nezakonito postupanje, pa su, ipak, svojim činjenjem kroz sačinjavanje nevjerodostojih službenih zabilješki ili propuštanjem činjenja u vidu obavještanja pretpostavljenih i nadležnog tužilaštva o svim relevantnim činjenicama, uključujući činjenicu da je podnosilac pritužbe sa povredama, odnosno sa krvavom odjećom, izašao iz službene prostorije, ispoljili tzv. negativnu solidarnost, koja upravo doprinosi efektu nekažnjivosti za krivična djela službenika koji postupaju nezakonito, obesmišljava napore koji se ulažu u cilju suzbijanja zlostavljanja i dovodi do podrivanja povjerenja javnosti u rad Uprave policije.

Konačno, Zaštitnik upućuje podnosioca pritužbe da se u slučaju odugovlačenja postupka pred Osnovnim državnim tužilaštvom u Baru, iznova pritužbom može obratiti Zaštitniku.

Sa izloženog, polazeći od toga da je institucija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda u Crnoj Gori ustanovljena u cilju zaštite i unaprijeđenja ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom, zakonom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i u cilju jačanja vladavine prava, a pridržavajući se i načela pravde i pravičnosti, u skladu sa članom 41 stav 2 Zakona o Zaštitiku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore:

PREPORUČUJE

Ministarstvu unutrašnjih poslova – Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije:

a) da sprovede postupak i ispita postojanje disciplinske odgovornosti svih policijskih službenika koji su primjenjivali mjere i radnje prema podnosiocu pritužbe, a koji su sačinili nevjerodostojne akte odnosno koji su propustili da iste sačine, iako su bili u obavezi, a posebno onih policijskih službenika koji su primjenjivali sredstava prinude (prilikom sprovođenja od mjesta lociranja nakon bjekstva do predaje lica dežurnoj službi);

Upravi policije:

b) da prilikom preduzimanja policijskog ovlašćenja - radnje dovođenja, u potpunosti postupi u skladu sa članom 79 Zakona o unutrašnjim poslovima i Instrukcijom o postupanju policijskih službenika prilikom primjene ovlašćenja dovođenja;

c) da u budućem postupanju, obezbijedi dosljedno poštovanje nacionalnih propisa, potvrđenih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava koji se odnose na poštovanje ljudskih prava prilikom preduzimanja radnji iz svoje nadležnosti, sa posebnim akcentom na obezbjeđivanje nulte tolerancije zlostavljanja.

MUP – Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije (preporuka a) dužno je da u roku od 30 dana od dana prijema ovog Mišljenja dostavi Zaštitniku izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje date preporuke (preporuka a) u skladu sa članom 42 stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, dok će Zaštitnik date preporuke Upravi policije (preporuke b i c) pratiti u kontinuitetu.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Mirjana Radović

Dostaviti:

- podnosiocu pritužbe;
- MUP- Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije;
- Upravi policije –v.d. direktora;
- Regionalnom centru bezbjednosti Jug – Odjeljenju bezbjednosti Bar;
- Vrhovnom državnom tužilaštvu (na upoznavanje);
- Osnovnom državnom tužilaštvu u Baru (na upoznavanje);
- a/a.